Den uforbederlige bibliotekar

Niels Jensen

Skanning / foto af tekst.

https://uforbederlig.dk

Udarbejdet 2024 af Niels Jensen

Kgl. Bibliothek
Königsberg

Forſøg
i de
ſkiønne og nyttige
Videnſkaber
Siette Bind.

Skue, föl og ſyng.

Ved
et patriotiſk Selſkab.

1777.

KONGELIGE BIBLIOTEKER · FREDERIKSBERG
04.6
Fo 32
D.S.

35 7 194
2

Forsøg

i de

skiønne og nyttige

Videnskaber

samlede

ved

et patriotisk Selskab.

Ellevte Stykke.

Kiøbenhavn, trykt hos Nicolaus Møller,
Kongelig Hof-Bogtrykker.
1774.

Sotha

Le

Plaisirs du mystère

Spielhölle

Familie

zu

Gotha.

Gedruckte Stiefe.

Gothenburg, zu finden bei Nicolaus Schiller,
Buchhändler der Hauptstadt.
1774.

Balders Død.

Et heroisk Syngespil

i

Tre Handlinger.

En Priisdigt

af

Johan Ewald.

Personerne:

Balder.

Thor.

Loke.

Hother.

Nanna.

De tre Valkyrier.

Skuepladsen er en Graneskov paa de Norske Fielde. Rundt omkring den seer man steile og ujevne Klipper. Toppen af de bagerste og høieste er bedekket med Snee.

Handlingen begynder i Dagbrekningen, og endes den anden Dag om Morgenen.

Første Handling.

Første Optrin.

Balder og Thor sidde noget fra hinanden paa Stene. Begge ere bevæbnede, Thor med sin Hammer og Balder med Spyd og Sverd.

Duet.

Balder.

Egn, som stolt af trygge Fielde,
Roelig trodser Himlene!

Thor.

Viisdom, Dyd, og Mod og Vælde
Spaaer du dine Dyrkere.

Balder.

Odins røde Pile *) glide
Matte fra din haarde Side,
Solen smelter ei din Snee.

*) Lynild.

Thor.

Prøv, om Kampens Bulder skrekker,
Om den kielne Vellyst svækker
Dem, som boe paa Klipperne?

Begge.

Egn, som stolt af trygge Fielde,
Roelig trodser Himlene,
Viisdom, Dyd, og Mod og Vælde
Spaaer du dine Dyrkere.

Balder.

(Han springer op. Thor derimod bliver siddende, som een, der er i dybe Tanker.)

Ha! flye dig vil jeg — flye dig strax — for evig!
Forhadte Jord! hvor alt med bitter Stolthed
Bebreider mig min Svaghed — mine Lenker;
Hvor jeg, forfulgt af haabløs Elskovs Pine,
Omvanker Nætterne blant døve Fielde,
Hvis Gienlyd spotter kun med Balders Klager;
Hvert koldt, hvert følesløst, som Nannas Hierte! —
Ha Medynksløse! Grumme!

Thor.

Søn af Odin!

Balder.

Balder.

Ak store Thor!

Thor.

Du sukker? — og forgieves?

Balder.

Forgieves! — uden Glimt af Haab, fortvivlet!
Hvad har jeg ei forsøgt, og lovt, og svoret?
Hvor ofte — ha! jeg rødmer, Thor, men hør det!
Ja, tit nedlod jeg mig til Graad — Min Taare
Har flydt for Gevars Datter — og forgieves!

Thor.

For Gevars Datter?

Balder.

For den stolte Nanna.

Thor.

Den kloge Konges? Han fortolker Himlen,
Han læser den ufødte Helts Bedrifter,
Og Skiebnens Lov, og lumske Fienders Anslag,
Og Mord, og Krig, og Kiempers Fald, i Stjerner.
Den Spaamands Datter?

Balder.

Troer du, sleer kan have
En Nanna?

Thor.

Guder! (Han seer igien ned for sig, som een, der grunder dyb.)

Balder.

Bag ved hine Graner
Oprehste han en Steen for dig og Odin.
Hist seer man Spidsen af hans tause Boelig,
Der boer hun — Jordens Freya — ha den Grumme! —
Der slummer hun maaskee — den Stolte hviler
I Glædens Arm — og drømmer ei om Balder!
Som om jeg ei var til, ei var en Halvgud,
Som om mit Navn blev aldrig hørt af Skialder,
Som om jeg var en Trold, og ond som Loke!
Ha! var der Gift og Troldom paa min Tunge,
Naar Mishaab binder den, og Læben zittrer,
Naar halve Ord og en forvirret Klynken
Er alt, hvormed jeg mægter at fortolke
Mit Hiertes Længsel og ubante Smerter;
Ha! var min Røst som Finds, naar han opirret
Gaaer over Herthedal, som naar han bröler,
Og vild tilsidst, og blind af Harm, adsplitter
Den stolteste blant Helligdommens Eger;

Ha!

Ha! klævte Blod af Mør og Værgeløse,
Af fromme Vandringsmænd paa Balders Hæn-
der;
Ha! brændte Lynild giennem disse Fingre;
Da var det ret, at blegne! at forstumme!
At flye! — da, Nanna, var det ret, at flye mig!

Thor.

Nu, Balder, hør mit Ord, og flye du Nanna!

Balder, (bestyrtset).

Jeg Nanna? — Ak! jeg seer det vel, jeg burde! —
Ha! hvilken Trold har heftet mine Fødder
Til disse Klipper, og til Nannas Skygge? —
Og er da intet, intet Haab tilbage?
Naar blev jeg da saa grim, saa slet afskyelig?
Naar? — svar mig, Thor! svar! dræber da min
Aande?
Er Døden i min Smil, i mine Taarer?
Hvad skal jeg? — svar mig! lær mig! — Men
du tier,
Og i dit skumle Øie gnistrer Vrede!

Thor (han reyser sig).

Det er for mig, for Asa Thor, du klynker?

Balder.

For Odins Ven udøste jeg mit Hierte.

Thor.

Hvor længe troer du, svage Søn af Odin!
At kielen Graad, Forelsktes Daarligheder,
At feig, umandig Kummer — for en Pige —
Kan føles i et Bryst, som Dyden hærder?
Du sværmer? — Sværm, og græd, og svøm i Taarer! —
Men ved din Faders Arm, ved Odins Ære,
Jil, skiul din Graad og dig i Elle-Skygger!
Jil til de stille fredelige Dale,
Hvor dovne Hyrder velte sig i Klever!
Der væd hvert Blad, som Vesten-Vinden kysser,
Hver Urt, som aander Vellyst, med din Taare!
Der støn og klag! — Og den udtrælte Bonde
Skal høre dig, og standse bag sit Plovjern,
Og undre paa din Nød, og ynke Balder!

Balder.

Og det er al den Trøst, min Ven kan give?

Thor.

Før gav jeg dig et Raad — Flye den, som flyer dig! —
Hvad holder dig, hvor intet er at haabe?

Balder.

Balder.

Og kan jeg? — Ak min Ven, jeg veed, jeg burde! —
Men flye? — og aldrig, aldrig see dig Nanna? —
Ei kunde øine dette Tag, hvorunder
Du slumrer? — Skrek! — Den blotte Tanke dræber! —
Før visne Balder her, uroest, usavnet!

Thor.

Vel, døe da! — Thi jeg seer, det er forgieves,
At kæmpe mod en haard, en evig Skiebne!

Aria.

Bierg-Trolden zittrer for min Hammer,
Og Jetten blegner, naar den rammer,
Og Klipper falde, hvor jeg slaaer.
Men, Skiebne! dig kan intet bøie,
Og hvad Alfader i det Høie
Har eengang foeret paa, det staaer!

Viid, Søn af Odin, som Fornuft, som Venskab,
Som Haanhed, Haanhed selv, kan ei bevæge;
Viid, at dit Ord var Spaadom! — Skiebnen haster!
Alt har Valkyrien tillavet Spydet,

Alt

Alt hvæsser hun den dødelige Spidse!
See! Kampens Fyrste har det alt i Hænder!
Det rammer alt! og alle Aser sørge.

Balder.

Mørk er din Tale, Thor! mørk, som dit Aasyn.

Thor.

Og skumle Skygger foer forbi mit Øie!
En Dødelig med Asa-Blod bestænket;
Og Asgaards Fald, og Guders Kamp og Bane!
Hør, Søn af Odin, usle Træl af Elskov!
Tænk ei, at Nattens Børn, at Luftens Blendverk,
At Spøgelser forvirrede min Hierne;
Ei heller tænk, at Hendelse har ført mig
Paa Balders Fodspor og til disse Graner.
Jeg søgte dig; jeg iilte, at advare.
Hør da! — Det er din Ven, og Thor, som taler,
Og Odins Ord til dig er paa min Læbe.
Du veedst, der groer et Træ, som intet Øie
Endnu har seet, i Nattens tause Dale;
Det har en Green, som, naar den først er hærdet
I Nastronds Ild, kan dræbe dig.

Balder.

Det veed jeg.

Thor.

Thor.

Det veedst du, Ven? Og er det kun en Slummer,
Et flygtigt Blund, en venlig Drøm om Kampe,
Som Spyd besvangres med i Nastronds Flammer?
Ha! den, de fælde, vaagner ei i Valhall;
I Mulm og Dvale ligger han for evig! —
For evig skilt fra Mennesker og Guder,
Skal Balder Hæls, vor Fiendes, Bytte blive,
Ei Odins Giest.

Balder.

Ja — naar den Green opdages.

Thor.

Nu vel! fornem og merk en Faders Varsel!
Da Odin saae fra Lidskialf, at du sværmte
Af Kierlighed blant Nors besneede Fielde,
Faldt Mimers Tale vægtig paa hans Hierte.
Hør den, og skielv! — ei Balder, ei for Døden,
Ei selv for Hæl, men for din Faders Taarer! —
„Det Aar„ saa var hans Ord — (du kiender
Mimer,
Og neppe troer du, at hans Ord bedrager)
„Det Aar, da Nordens øde Klipper høre
„Den fromme Halvgud spilde kielne Klager,

„Da

„Da han forkastes af en Spaamands Datter,
„Det Aar skal see det Spyd, hvorfor han falder,
„Og Odins Graad, og alle Asers Taarer. „
Hør det! og skielv, og flye, og skaan din Fader!
Hvis ikke, sværm, og døe! det er din Skiebne!
(Han forsvinder imellem Træerne.)

Andet Optrin.

Balder.

Døe skal jeg da? — Nu vel! hvad kan jeg tabe?
Et Aandedræt — som er forhadt af Nanna —
Forhadt! ha Marter! Døden ene, Døden
Kan slukke denne Tanke! Ha den brænder
Med meer end Nastronds Ild! — Forhadt! — foragtet! —
I Himle! jeg af Nanna! — Sluk den, qvæl den,
Tidobbelt Død! knuus Tanken med mit Hierte! —

Held

Held være Thor, som dog oplod mit Øie,
Og viste mig et Glimt af Haab — om Døden!
Ja, Surtur selv, hvis fiendske Haand har plantet
Det sorte Træ ved matte Glimt af Stierner;
Han, som opelskte det, og gav dets Rødder
Uskyldigt Blod, og skrev en Kreds omkring det,
Og talte Troldoms Ord, og gav det Kræfter
At bringe Nastronds Død i dette Hierte;
Han var dog ei saa grum, som du, o Nanna! —
Hvad grum? — Ved Odin! Medynk drev ham,
Medynk,
At han opelskte Lægedom og Lindring
For disse Saar, hvormed du roelig martrer!
Ha Døden har du lært mig elske, Grumme! —
Dog døe! — og døe fra dig! — og aldrig, aldrig...
Ah! Hiertet iisner! Ordet selv kan dræbe!
Dog da maaskee, da vil du ynke Balder,
Og skienke ham en heed, en kostbar Taare!

Aria.

Taare siig, hvorfor du rinder
Paa den Stoltes blege Kinder
Ved et ubeselet Leer?
Grumme, lad — lad af at græde!

Ak!

Ak, du spilder kun din Smerte!
Det af Sorg bespændte Hierte,
Som din Medynk skulde glæde,
Ak, det Hierte slaaer ei meer!
O Nanna! Nanna! (Han setter sig ned og holder begge Hænder for Øinene.)

Tredie Optrin.

Loke, (i en gammel Biergfins Skikkelse). Balder.

Loke.

(Han gaaer meget kroget, og stytter sig ved en knudret Stav. Han kommer saaledes ind, at han vender Ryggen til Balder.)

Hielper, Guder, hielper! —
O jeg eleendige! at Frost og Hunger,
Og Frygt for Biørne og for lede Trolde,
Endnu skal dræbe mig paa disse Klipper!
Ak! saae jeg kun en venlig Røg af Miler, *)
Et eenligt Spor af en forvildet Jæger!

Ak!

*) Kuldmiler.

Ak! hørte jeg kun Lyden af et Krumhorn!
Men intet, intet! Aldrig, aldrig hørtes
En venlig Lyd i disse skumle Ørkner!
Ak aldrig saaes her Folkefied! Jeg usle!
Hvo hielper mig?

Balder.

(Han gaaer ham i Møde, og tager ham venlig under Armene.)

Hvad fattes dig, du Gamle?

Loke (som forskrekket.)

Aha! Jeg kan ei meer. Ah!

Balder.

Kom og hvil dig;
Her, hold dig ved min Arm!

Loke.

Ah!

Balder.

Hvor afmægtig!
Du zittrer, gamle Mand. Lad Frygten fare!
Her er du tryg; mit Bryst er varmt af Medynk.

Loke.

Tilgiv mig, Herre! Ak, jeg var forvildet!
Du seer en gammel, arm, enfoldig Bierg-Finn.

Langt borte, langt fra disse skumle Klipper,
Opreyste jeg i Aar min snevre Hytte.
Jeg søgte fire Renner — al min Rigdom.
Ak, Bjørnen tog dem uden Tvivl! Jeg usle!
Mit Syn er svagt, og Natten overfaldt mig,
Og Vinden, som jeg merker nu for tilde,
Har dreiet sig, og ingen Stierne blinkte.
Ak, lang maa Veien være til min Hytte!
Nu kan min Fod ei længer! Jeg har vanket
Den lange kolde Nat blant disse Klipper.

Balder.

Hvad vil du?

Loke.

Ak, jeg døer af Frost og Hunger!
O hvem du er, ifald du føler Medynk ...
Tilgiv min Tvivl — Men om du vil opholde
Den Rest af Liv, som zittrer paa min Læbe,
Da før mig kun til dine Trælles Ildsted!

Balder.

Den Vei vil falde dig for lang. Men seer du
Det høie Tag — hist bag ved denne Skovpynt —
Der boer den deiligste blant Jordens Døttre!
Der skæb dig hen, du lykkelige Gamle!

Der

Der boer hun — Ak jeg veed, du bliver Nanna
En kier, velkommen Giest! hun elsker Usle;
Det ædle Hierte svulmer høit af Medynk
Med hver Nødlidende — kun ei . . . Du tøver?
Hvi gaaer du ei?

Loke.

Tilgiv! — du talte, troer jeg,
Om Nanna.

Balder.

Ja.

Loke.

Den vise Gevars Datter?

Balder (forundret.)

Du kiender hende?

Loke.

Nei. Men hendes Brudgom
Kom ofte træt af Jagten til min Hytte.

Balder.

Hvad? hvilken?

Loke, (lader som han vil gaae.)

Boer hun der?

Balder, (griber ham i Armen.)

Ha! hvilken Brudgom?
Tal, Hugorm, tal! Hvem? naar? — Forræder,
svar mig!
Til hvilken Hytte?

Loke.

(Han anstiller sig meget forskrekket.)

Herre! — skaan mig arme! —
Jeg dør af Skrek!

Balder.

Ha svar! Ved alle Guder,
Dit mindste Haar er helligt! — Jeg har sværet.
Nu tal!

Loke.

Jeg er kun gammel og enfoldig.

Balder.

Nu, Nannas Brudgom?

Loke.

Ak tilgiv! jeg undrer,
At een, som du, der boer paa disse Klipper,
Ei kiender ham, den ædelste, den beste,
Den tapperste blant Jordens Børn.

Balder.

Balder.

I Guder! —

Og hvem? hans Navn?

Loke.

Een, der er kiek, som Odin,
Og stærk, som Thor, og vel saa skiøn, som Balder ...

Balder.

Ha Gamle, dræb mig ei! svar! nævn ham!

Loke, (med Høihed.)

Hother.

Balder (bestyrtet.)

Hvad? — Hvem? — Skioldungen Hother? —
Leire-Konge?

Loke.

Som er opfostret her, hos Nannas Fader.

Balder.

Du dræber mig! du seer, jeg zittrer, Gamle! —
Men, at jeg ei har seet ham her! — Hvor er han?

Loke.

Hos Gevars.

Balder.

Ha, jeg er mig selv ei mægtig!
Hvad? under Nannas Tag?

Loke, (som forskrekket.)

Men — kun om Natten —
Saavidt jeg troer. For Østens Klipper rødme,
Staaer Helten op, skien, som en Foraars-Morgen,
Saa griber han det lette Spyd, og flakker
Blant Klipperne. Ak Herre! du har seet ham,
Det feiler ei. Dog skiuler Leire-Kongen
Paa nogen Tid den ranke Krop i Vadmel,
De gyldne Lokker i en lodden Hette.
Det undrer mig, hvorfor?

Balder.

Ha Lys! — ha Lynild!
Du, som opklarer mig med eet! — Jeg Daare!
Hvor var jeg sandseløs! hvor blind af Stolthed!
Til Jordens Børn nedlod jeg ei mit Øie.
Ak, var min Suk og al min stolte Kummer,
Ak, Mannas Hierte kan kun elske Guder!

Loke.

Tilgiv mig! jeg begriber ei din Tale.
Hun elsker Odin ei saa høit, som Hother.

Balder.

Fly, Træl! forsvind! Gift, Lokes Gift af Udgaard,
Er paa din Tunge. Guders lumske Fiende,

Han

Han sendte dig; du er hans Tolk, Forræder! —
Du tøver? — Dog min Eed og, Orm, din Afmagt
Beskytte dig. Jeg selv vil flye min Vrede.
(Han gaaer.)

Fierde Optrin.

Loke.

(Han seer spodsk efter Balder. Derpaa reyser han sig til sin fulde Størelse, aflegger pludselig den paatagne Skikkelse, og viser sig som Loke.)

Min Afmagt? — stærke Balder! — den er farlig,
Den styrter dig i Støv og Mulm, du Stolte!
Ei Lokes Tolk har martret dig, men Loke. —
Høit bröler alt den unge Gud af Marter.
Hør, Odin! hør din elskte Søn! Han hyler! —
Forsøm dig ikke! nyd hans Røst og føl den!
Ah! den er Velklang selv i Lokes Øre!
Forsøm den ei! maaskee det er den sidste!
Besee ham nøie! Svulmer ei hver Aare
Af Gift, som jeg har gydet i hans Hierte?

Snart, Odin, snart forstummer han — den Elskte!
Snart mister du din Balders Syn for evig!
Da falder Ordenen til dig, at hyle!
Tyran! den kommer, Hevnens Dag; den kommer,
Giengieldelsens for længe ønskte Time.
Hvor længe sønderfledst du Lokes Indvold,
Og trampte frekt hans Afkom under Fødder!
Hør Hæl, og Fenris Ulv, og Midgaards-Ormen!
De hyle! hør dem Dag og Nat udbrede
Din Grusomhed med græsselige Stemmer!
Hver af dem var en Gud, og skion, som Balder;
Nu Jorden, Himmelen — mig selv til Afsky;
Uhyrer, kobblede med Mørkets Lenker!
Ha Timen kommer, Hevnens seene Time! —
Alt blæste jeg i Krigens Horn — Til Kampen,
I høie Guder! Op at frelse Balder! —
Hist seer jeg ham, den unge Helt, der ene,
Som Skiebnen vil, af Odins Møer bevæbnet
Med Dødens Træ, kan blive Balders Bane.
Og han skal blive det — han snart skal svinge
Den dødelige Green — Om Asa Loke
Ved mægtig Kunst, og underfulde Syner,

Veed

Veed Valhalls Piger til ſit Maal at lede. —
Han kommer. Jeg vil ſkiule mig, og høre.
(Han ſkiuler ſig.)

Femte Optrin.

Hother, og ſiden Loke.

(Den første forklædt ſom en Norſk Bonde, med et Jagtſpyd i Haanden; den anden i ſin egen Skikkelſe.)

Hother.

(Han kommer ned fra Fieldene, og ſpænder Skierne af, forend han gaaer frem paa Skuepladſen.)

Aria.

Et Egern, ſom leger
I Toppen af Eger,
En Maalen forfører
Den driſtige Jæger.
Han ſtandſer og kiger,
Til Byttet ſig ſniger,
Og lofter ſit Spyd,

Og syulmende stiger
Hans Hierte for Fryd.
O heldige Jagt!
Nu frisk, uforsagt!
Hist er han, giv Agt!
En Mandbiorn, en Mandbiorn! *)
Hist er han, o Fryd!
O listige Lyd!
Han kommer, den største,
Som faldt for mit Spyd!
O Skovenes Fyrste,
Lykkalige Jæger!
O heldige Jagt!
Nu frisk, uforsagt!
Hist er han, giv Agt!
Hvor er han, den grumme?
Hvo horte ham brumme?
Han tier, og rører
Kun Grenene svagt.

En

*) Saa kaldes i Norge en Biorn, som anfalder Mennesker. Ligesaa kaldes de Tyre, som søge at skade Folk, Mandolme.

En Raslen forfører
Den dristige Jæger,
Og det, som han hører,
Er Bladenes Lyd,
Som Vinden bevæger.

Hist kommer han! hist er han! hvor? — Jeg Daare!
Som vanker her, i fire fulde Dage,
Paa Sporet af et Spøgelse! — Ha Nanna!
Du skuffer mig, du prøver kun din Elsker!
Og troer du, Dydigste, at om en Guddom
I Lysets Glands kom ned, og knælte for dig,
Og lagde Himle for din Fod — ha troer du,
At Frygt, at nedrig Tvivl om Nannas Troeskab
Da strax besmittede din Hothers Hierte?
Jeg veed, du elsker mig! du selv har sagt det.
Hvad skal den Beiler da, som ei maa vrædes?
Hvortil den Tant?

Loke.

Hil dig, du Søn af Hothbrod!

Hother,

Hother (forundret.)

Ha! neppe kiender jeg mig selv! — Ved Odin!
Jeg ligner meer en lodden Trold, end Hother —
Hvem er da du, som kiender mig? Hvem er du?

Loke.

Mit Navn er Vanfred. Da din Moder undfik,
Var jeg tilstede, og tilsoer dig Venskab.

Hother.

Grim er du, Vanfred, og dit Die lover
Kun lidet got. Hvad vil du da?

Loke.

Hvem frygter
Skioldungen for? Hvi skiult i denne Kofte?

Hother.

Jeg frygte? Trold! klog varst du, at du talte
Om Venskab!

Loke.

Spar dit Mod, min unge Kæmper!
Til Fiender spar det!

Hother.

Ikke skal de savne!

Loke.

Dog veed jeg, at du skiuler dig for nogen.

Hother.

Hother.

Ha, Nanna bød mig det! — Ved Thor! jeg blues.
Jeg altid lydte blindt, naar Nanna talte;
Hun har vanskabt mig, som du seer — den Grumme!
Hun plager mig! Den Drømmerske vil ikke,
Slet ikke — Guder! ei for Verdens Rigdom —
At Alfen, mueligt en usynlig Elsker,
Maa kiende mig.

Loke.

Usynlig? Gode Taabe!
Usynlig Balder? han, den skiønne Halvgud?

Hother.

Hvad? Balder, Odins Søn? — Han hendes
Elsker? —
O Himmel! tal! hvor er han? hvor?

Loke.

Hos Nanna.

Hother.

Der? — Nu?
(Efter nogen Betænkning.)
Mig drev hun ud.

Loke.

Maaskee du merker,
At hun ved List har skaffet dig til Side.

Hother.

Hother.

Jeg tog den Alf for din Indbildings Foster.
Men Balder, Falske! han skal snart erfare,
Jeg frygter ingen.

(Han vil gaae.)

Loke.

Vogt dig, Hother! vogt dig!
Jeg seer dit Mod, men mægtig er din Fiende.

Hother.

Og er min Arm da svag?

Loke.

Ja mod en Halvgud.
Dog kan han dee. Jeg veed et Spyd, som dræber . . .

Hother.

Du drømmer!

Loke.

Spar din Trods! det Spyd alene
Kan saare Balders Bryst — Men Solen stiger,
Og jeg maa flye til underjordske Steder.
Dog skal jeg ei forlade dig — Her har du
Et Horn! og naar din Nød er størst, da,

Hother,

Da

Da stød kun stærkt deri, og raab mod Vesten
Tre gange høit paa Vanfred, Vanfred, Vanfred!

(De to sidste gange raaber han det med en huul Stemme, efterat han allerede er forsvundet blant Klipperne; og den ene gang kiendelig længere borte end den anden. Strax derpaa hører man en Buldren imellem Klipperne, som naar det tordner langt borte.)

Siette Optrin.

Hother, og strax derpaa Nanna.

Hother, (kaster Hornet bort.)

Fordømt er du, dit Horn, og al din Troldom!
Er Hother feig? og trænger han i Kampen
Til Troldes Hielp, og til uædle Kunster?
Og er min Arm ei nok? Ha du skal see det!

(Han vil gaae, men Nanna møder ham ved Enden af Skuepladsen.)

Nanna.

Hvorhen?

Hother.

Hother.

Jeg gaaer, at prøve Balders Vrede.

Nanna (forskrekket.)

Ah!

Hother.

Hans bistre Syn maa lære mig at zittre.

Nanna.

O Himmel!

Hother.

Hold mig ei!

Nanna (beængstet og kielent.)

Hvorhen, min Hother?

Hother.

Jeg nok skal finde ham!

(Han gaaer, uagtet Nannas Bestræbelser, at holde ham tilbage.)

Syvende Optrin.

Nanna.

Han gaaer! — han raser!

Og Balder fnyser! Hvilken Hugorm aander

Sin

Sin Gift i Dag i to saa ædle Hierter!
De hade . . . ha de søge sig! Hvo holder
De vrede Biørne nu? Ak! hvo formilder
De skummende? — Jeg skialv for denne Time,
Og længe skiød jeg den med List tilbage.
Ak nu er List, og Bøn, og alt forgieves!
Nu har de fundet sig! — Hvad kan jeg Arme?
Hvad kan min Taare nu? — Ak Blod alene
Kan mætte dem og Himmelen! — og hvilket!
Min Hother, ah! hvad vil du mod en Halvgud?

Arie.

Vrede, naar din Ild kun ulmer,
Qvæle Taarer den endnu!
Dog den brænder! — kan de svage
Holde Luens Magt tilbage?
Dine vilde, grumme Flammer
Næres af den Elsktes Jammer,
Pustes op af kielne Skrig.
Graad, hvoraf mit Øie svulmer,
Svage Graad, hvad vil da du?
O hold inde, spildte Klage!
Lad mit Hierte giemme dig!

(Hun gaaer.)

Anden Handling.

Første Optrin.

De tre Valkyrier.

(De ere bevæbnede, som Skioldmøer, og foruden de Spyd, som hænge dem over Skulderen, har enhver af dem et kort Spyd i Haanden. De holde hinanden ved Hænderne og gaae i Kreds, imedens de synge.)

Tercet.

Alle Tre.

Over Bierg, over Dal,
Over brusende Søer,
Utrættede svinger
Valhalliske Møer
De blodige Vinger.
Døer! kæmper og døer!
Er det Budskab, de bringer.

Den Første.

Ei Sottesengs Qvæl.

Den

Den Anden.

Ei Hunger.

Den Tredie.

Ei Fængsel.

Alle Tre.

Men Heltenes Længsel,
Men Banesaar bringer
Valhalliske Møer,
Over Bierg over Dal,
Over brusende Soer,
Paa blodige Vinger.

Den Første.

Den bragende Lyd
Af blinkende Spyd
Er min eneste Fryd.

Den Anden.

De Døendes Røst,
Det rallende Bryst
Er min kiereste Lyst.

Den Tredie.

De hvinende Skrig
Ved Kæmpernes Liig,
De kun rolige mig.

Alle Tre.

Over! kæmper og over!
Over Bierg over Dal,
Over bruſende Soer,
Utrættede ſvinger
Valhalliſke Moer
De blodige Vinger.
Over! kæmper og over!
Er det Budſkab, de bringer.

Den Forſte.

Jeg hørte Lyd af Vaaben. — Men den tier. —
Hvor længe tover han, den ædle Kæmper!

Den Anden.

Hvem venter du?

Den Forſte.

Og du? — Hvad vil min Søſter
I denne Ørk, ſom Blod har aldrig farvet?

Den Anden.

Hvad ſamler os? og her? hvor Kampen tier,
Hvor neppe Sverd fra Ymers Tid var blottet.
Var det en Gud, ſom drev os? Var det Skiebne?

Den Første.

Du veedst, at Morgenrøden alt bestraalte
Titusend blanke Spyd paa Skotlands Bierge.
Alt slaaer af Fryd hver Kæmpers Bryst. De trænge
Sig tause frem, og vente kun mit Anskrig.
Did var min Vei. — Men hør det sieldne Møde,
Som standsede min Flugt paa disse Klipper!
Svøbt i en Storm forfulgte jeg en Skrid-Finn,
Som dristig hoppede paa Fielde-Kanter,
Og skiødesløs sprang over hver en Afgrund.
Da saae jeg Hotbrods kiekke Søn; jeg saae ham
I Elven skylle Støvet af sit Pandser,
Og meisom slibe den halvrustne Daggert,
Og prøve Sverdets Kraft i tykke Graner.
Han svingede det alt for lette Jagdspyd,
Langt lagde han den stærke Arm tilbage;
Da hørte jeg det surre. Men mit Øie
Fornam det neppe; det forsvandt, som Lynild,
I sorte Skyer. Forgieves ledte Hother.
Da saae jeg rundt omkring. — Og see min Skrid-Finn
Med Spydet i sin Haand! Han loe; jeg stormte.

Da sank han og forsvandt i Nattens Afgrund,
Og op af Dybet steeg en Røst, som Torden,
Der langsom ruldrer ind i Finske Ørk'ner.
„Uvæbnet,„ brølte den, „skal Kæmpen falde!
„Af Elde skal han visne bort, og skiules
„I Hiælhiem, langt fra Odin, langt fra Valhal!„
Forbittret rev jeg Eger om, og segte
Et Spyd til Kampens Ven. — Da fandt jeg dette.
Jeg gav det Stormens Fart, og Kraft at fælde
Hver Kæmper, som det naaer, da jeg forundret
Fornam en Gienlyd af din raske Stemme.

Den Anden.

I Stierner! hvilket Koglerie! — Men hør mig!
Jeg hastede til Hertes tykke Skove,
At mætte mig paa Romerblod. — Da saae jeg
Ned fra den Tordenskye, hvori jeg vandrer,
Og Øiet hestedes til disse Klipper;
Da saae jeg Danmarks Hother, Kampens Fyrste.
Som Klippens Gran, der helder over Havet,
Stod han, og Stormen legte med hans Lokker.
Da sprang en Ulv af Krattet — gridsk, og grusom,
Og stor, som Fenris Ulv. Skioldungen saae den,

Og

Og ſvingede det blanke Spyd. Jeg hørte
Det hvine, ſom en Hvirvelvind fra Norden.
Og Ulv og Spyd forſvandt. — Men dybt i Skoven
Blev hørt en Hylen, ſom af tuſind Ulve.
„See,„ hylte det, „Skioldungen Hother tabte
„Sit Spyd, og ſkiært er Sværdet i hans Hænder.
„Nu har vi Fred, nu ſlumre Nordens Kæmper.„
Ved ſligt et Koglerie opirret, greb jeg
Den Stang af Staal, du ſeer, og lagde Lynild
Og Troldes Død i Spidſen, da jeg ſaae dig.

Den Tredie.

(Som hidindtil har ſtaaet i dybe Tanker.)

Skarpt er mit Syn i Kamp; men her er Mørke.
Dog, troer mig, blinde Hendelſer og Troldom
Har ei forſamlet Kampens vrede Døttre.
Alfader ruſter ſig til Strid; Alfader
Forſamler os med mørke Vink. Jeg ſaae ham,
Den høie Thor. Vred var han, og hans Hammer
Var i hans Haand. Han ſtod ved Gevars Bolig.
Han talte til mig, og ſaa ſnart jeg ſvarte,
Forſvandt han tordnende i Østens Himle.

Ei er det Spøg, ei heller Børne-Trette,
Det gielder om, naar Thor forlader Asgaard.

Den Første.

Han talte til dig?

Den Tredie.

Som naar Stridsmænd slumre,
Og vekkes pludselig til tusend Farer
Af Skioldes Brag og blandte Skarers Tummel;
Saa foer han op og raabte, da han saae mig;
Og skrekkelig og huul, som Havets Bulder,
Som Skovens Suk i nattelige Storme,
Var Lyden af hans Røst. Hvad? krigske Rota!
Hvad? raabte han, du her! — I store Guder!
Hvem søger du, hvor ubestegne Klipper
Indhegne Fred? o tal! hvem, sendt af Skulda,
Skal du indvie paa disse stille Fielde?
Men hvilket Lys formaaede jeg at tænde?
Mørk er min Aand. Den frygtelige Norne,
Hun, som tilmaaler Tiden, før den kommer,
Sin Held, og binder den med sikkre Hænder
Til Skiebnens Lov, er taus, og driver Rota
Langt fra hver yndet Mark, hvor Kampen raser.
Dog zitrede det Spyd, hvormed jeg hilser

Paa

Paa Kongerne, det skialv ved Solens Opgang;
Og i min Arm er Døden tung — det veed jeg.
Men Offeret . . .

Den Første.

Ak, truer Skiebnen Hother?

Den Anden.

Thors Frygt og alt forraader større Fare.

Den Tredie.

Saa lader det. Dog om det gieldte Hother!
I mindes vel, hvor høit jeg altid elskte
De Danskes Helt. — Jeg saae ham ved en Kilde,
Mismodig, vaabenløs, og halv i Slummer.
Men dybt i Skoven flygtede den Vildmand,
Som han fratog sit Sverd, det skarpe Mimring;
Og Hothers Spyd var i hans lodne Hænder.
„Behold nu kun mit Sverd, du grumme Kæmper!
„Kun lidet vil det nytte dig i Trefning;
Saa raabte han, og alle Klipper svarte.
Da bragte jeg mit beste Spyd fra Valhal.
Jeg skar det fordum af en ensom Risbøg,
Der, skiult for Dagen, groer i Laplands Ørk'ner;
Og rundt omkring det var en Kreds af Stene;
Paa hver var levret Blod og Been og Aske;

Og da jeg skar mit Spyd, flød Blod af Stammen.
Det knuser Steen og Staal og Jettens Pandser.

Andet Optrin.

Hother. De Forrige.

Hother.

(Han er bevæbnet, dog uden Spyd.)

Hvor er han da? — den Skionne! — Nannas Afgud!

(I det han bliver Valkyrierne vaer, standser han noget. De gaae ham Haand i Haand i Møde.)

Tilgiver min Forundring, favre Skioldmøer!

Den Første.

Hil dig, du dierve Kæmper! Gelders Bane!

Den Anden.

Hil dig, Skioldunge! kiekke Søn af Hothbrod!

Den Tredie.

Hil dig, min Hother, tapre Leire-Konge!

Hother, (forundret.)

I kiende mig?

Den

Den Tredie.

Vi elske dig, du Ædle!

Hother.

Jeg fatter ei min Held — men hvilken Guddom
Har skienket mig det lykkelige Mode?

Den Første.

Jeg bringer dig et Spyd til Kamp med Tappre.

Den Anden.

Og det, jeg skienker dig, kan dræbe Trolde.

Den Tredie.

Og dette Spyd er got i Kamp med Jetter.

Hother.

Hvormed giengielder jeg saa sieldne Gaver?

Den Første.

Vær tapper! strid! send Kampens Børn til Valhal!

Den Anden.

Udbred de Danskes Magt, og Odins Love!

Den Tredie.

Vær Fader til stridbare Leire-Konger!

(De forsvinde.)

Tredie Optrin.

Hother.

Er alting Koglerie paa disse Klipper?
De flye! — Men drømmer jeg i Dag? — hvor
er jeg? —
Ah! Syn, Begreb, Forstand, alt er fortryllet!
Men her! — I Guder! — her i Hiertet raser
Troldommen — Vanfreds Gift. — Ha Nanna,
Nanna!
Skal jeg mistænke dig? — Hvem? Jeg, din
Hother!

(Han setter de to Spyd op til et Træ, hvorpaa han hænger sit Skiold. Det, som den første Valkyrie gav ham, beholder han i Haanden.)

Arie.

Den Ild, som Elskov tænder,
Opvarmer først til Lyst.
Men ak, den Falske brænder,
Og martrer snart vort Bryst!
Først viser Elskovs Flamme
Kun reen Uskyldighed.

Ak,

Ak, er det da den samme,
Som Last opdages ved?
Din Flyvelyst forsvinder.
Sluk dine Flammer ud,
O Elskov! thi jeg finder
Kun Falskhed hos min Brud.

Fierde Optrin.

Nanna. Hother.

Nanna.

(Som har staaet i Indgangen af Skuepladsen, og hørt det sidste af Hothers Sang.)

Jeg hørte dig, uædle, svage Hother!

Hother.

Ja svag, troskyldig.

Nanna.

Skaan dig selv for Anger!

Hother.

Hvor er din Halvgud?

Nanna.

Nanna.

Hother, dette Hierte
Frikiender mig. Og det var nok for Nanna,
Om . . .

Hother.

Ak forklar dig!

Nanna, (kiølent.)

Om jeg elskte mindre . . .

Hother, (spottende.)

Hvem? Balder?

Nanna.

Grumme! hvilken Trold har gydet
Sin Edder i dit Bryst? — Ha flye mig! had mig!
Vil Hother elske den, han kan mistænke!

Hother.

Ha Nanna!

Nanna.

Jeg nedlod mig til Undskyldning.
(Ah! Dyden rødmer ved sit Forsvar, Hother!)
Dog troer du ei! — Naar troer man ei den Elskte?
Du veedst, (jeg sagde dig det før) hvad Gevar,
Din vise Ven har sagt: at Himlen truer
Et stort, et skrekkeligt, et blodigt Vanheld,

Ifald

Ifald vor Elskov rygtedes paa Asgaard,
For visse Stierner stod i andre Hierner.
Hvad Under, da saa ypperlig en Aser,
Som Odins Balder selv, uventet kommer,
Hvad Under, at jeg zitrende vil skiule . . .

Hother.

Ha zitrende! — Forvorpne Træl, der opfandt
Et Ord, som tør besmitte Nannas Læber!
Ak din Undskyldning dræber mig! — Jeg sagde:
Det er en øm, jomfruelig Betænkning,
Hvoraf min Nanna rødmer ved vor Elskov.
Jeg lydte uden Knur, og skiulte Hother.
Ak, hvi betogst du mig den stille Tanke?
Hvi taugst du ei? — Og sig, for hvem du zitrer.
For Balders Død? Du elsker da din Halvgud.
Men nei — I Guder! — nei, jeg troer dig,
Nanna!
Det er for min, for Hothers Død, du skielver.
Mig troer du da saa svag, saa slet afmægtig?
Og elsker mig? Naar elskte Møer den Feige?

Nanna.

Hvad? Er det Skam, at zitre for en Halvgud?

Hother.

Hother.

For Odin selv kun zitre Trælle. — Hør mig!
Ved Hothbrods Aske! ved min Faders Ære!
Jeg, eller Balder, dør i Dag.

Nanna.

Ak Hother!
Jeg kom til Trette — rustet ud med Vrede.
Ak den bortsmelter snart i hede Taarer!
Du, eller Balder! — Hvem? En Halvgud?

Hother.

Nanna!
Din Graad fornærmer mig, og dog — jeg
veed ei —
Den glæder mig. — Den martrer — den fortryller.
Jeg elsker — jeg undskylder den — Jeg veed ei . . .
Hold op at flyde, bittre — søde Taare!
Du viser Kierlighed — men ak, du røber
Mistillid, ringe Agt! — Ah, elsk din Hother,
Men troe, han vil fortiene dig, min Nanna!
For ædelt er dit Hierte for den Feige,
Som fører Skiold og Sværd, og dog kan zitre.

Duet.

Duet.

Hother.

Kun Trælle kan frygte.

Nanna.

Ah, Helten kan døe!

Hother.

Saa lever hans Rygte,
Saa æres hans Møe.

Nanna.

Saa græder hans Møe.

Hother.

Hun æres!

Nanna.

Hun græder.

Hother.

Hun æres!

Nanna.

Og græder.

Hother.

Saa trøster hans Rygte
Den grædende Møe.

Begge.

Saa trøster hans Nygte
Den grædende Møe.

Nanna.

Ak, om du nu falder?

Hother.

Og om jeg nu faldt?

Nanna.

Da skal jeg fortæres
Af nagende Smerte.

Hother.

Men om jeg vanæres,
Da brister dit Hierte.

Nanna.

Hvad har jeg tilbage?

Hother.

Min Kiekheds Erindring.

Nanna.

Kun Længsel og Klage.

Hother.

Mit Navn er din Lindring.

Nanna.

Ak, om du nu falder?

Hother.

Hother.

Og om jeg nu faldt?

Nanna.

Ak, om du nu faldt,
Da skal jeg fortæres
Af Længsel og Klage.

Hother.

Mit Navn er tilbage.
Men om jeg vanæres,
Da taber du alt.

Begge.

Kun Trælle kan frygte.
Naar Helten skal dø,
Da trøster hans Rygte
Den grædende Mø.

Nanna.

(Hun griber Hother beængstet i Armen, i det hun bliver Balder vaer.

Ak Hother, kom!

Femte Optrin.

Balder. Hother. Nanna.

Balder.

Mig flyer du, grumme Nanna!
Er jeg saa græsselig? Hvad er min Brøde?

Hother.

(Vil gaae Balder i Møde, og Nanna giør sig al Umag for at holde ham derfra.)
Ha Balder! vi har fundet os!

Nanna, (meget bængstet.)

Min Hother!
Ifald du elsker mig — ifald du agter
Min Bøn . . .

Balder.

Din Hother! — Bittert, Guder, bittert!

Hother.

Det synes dig. Mig er det sødt og lifligt.

Balder, (med Høihed).

Forvovne!

Nanna.

Nanna.

(Kaster sig i Angest næsten ned for Hothers Fødder, som vil gaae Balder paa Livet.)

Om du nogen Tid har elsket,
Saa følg mig, Hother! følg mig til min Fader!

Hother.

Hvad? Jeg skal flye?

Nanna.

Siør siden det, dig synes!
Du vil dog ei, at jeg skal døe i Skoven.
Du vil dog ei, at jeg skal være Vidne . . .

Balder.

Ha Nanna, flye mig ei!

Hother, (til Balder.)

Du overtaler.
Jeg vil, at hun skal flye dig. (til Nanna) Kom, min Nanna! —
(Til Balder.)
Fortvivl kun ei! Frygt heller ei, at Tiden
Skal blive dig for lang — om du tør vente.

(Hother og Nanna gaae.)

Siette Optrin.

Balder.

Ha, hvi jeg ikke knuser den Forvovne!
Dog Nanna elsker ham. — Og skulde Balder
Bedrøve Nanna, lære hendes Hierte
Fortvivlelse, og mørkne hendes Øie
Med tunge Taarer? — Og hvad er hans Brøde?
Den ædle Helt! han elsker. Ha, hvem seer dig,
Og elsker ei, du Grumme? — Men han trodser! —
Ah! han er ung og lykkelig. Og om jeg
Nu dræbte ham, da var det Nannas Elskov,
Og ei hans Trods, jeg straffede. Og skal da
Din rene Ild fornedre dig, mit Hierte? —
Nei, Balder, elsk og dø! men bliv dig værdig!
Ha lad mig tabe Liv og alt, Alfader!
Og Nanna selv! — ja lad mig tabe Nanna! —
Kun ei den rene Dyd, som hun tilbeder!

(Han hænger sit Skiold paa et Træ, der er lige over for det, hvor Hothers hænger, og setter sit Spyd op dertil.)

Aria.

Du sande Lyst, som Dyden ene
Kan bane Vei til, og fortiene,

Kun

Kun du attraaes af dette Bryst!
Min marterfulde Siel forkaster
En Himmel, som skal koste Laster;
Saa dyrt maa Trælle kiøbe Lyst!

Ja, bliv dig værdig, Balder! — Ber du ønske,
At Nanna lader af at elske Hother?
At hun, hvis Dyd din høie Siel tilbeder,
Blev svag — blev troløs — dig til Beste nedrig?
Dog — mon hun elsker ham? mon hun har soeret?
Ak, om hun kun forstilte sig, og viiste
En digtet Flamme, for at prøve Balder!
O søde Drøm!

Syvende Optrin.

Nanna. Balder.

Nanna.
(Kommer forskrekket ind.)

Ha Balder, om du elsker . . .
Ak om du . . .

Balder.

(Kaster sig ned for Nannas Fødder.)

Guder! — Nanna, kan du tvivle?
Jeg brænder, Nanna!

(Ved det at Nanna i sin Angest giør sig al Umag for at reyse ham, komme de i en fortrolig Stilling, i hvilken Hother, (som har dræbt Biørnene, og tørrer Blodet af sit Spyd, i det han lader sig see) bliver dem vaer. Han studser, og bliver staaende imellem Træerne, saa at han ikke hører hvad de sige.)

Nanna.

O saa frels min Hother!
To grumme Biørne hist i hine Buske . . .
O snart! o Balder, om du elsker Dyden . . .
Hist overfaldt de os. Ak, om du tøver,
Da sønderrive de det beste Hierte!
O snart! betænk dig ei!

Balder.

Nei, grumme Nanna,
Vær tryg! Min Arm skal frelse den, du elsker.

(I det han just vil reyse sig, træder Hother nærmere ind paa Skuepladsen.)

Ottende Optrin.

Hother. De Forrige.

Hother.

O Guder! drømmer jeg? — Ha, kielne Halvgud,
Tilgiv at jeg forstyrrer dig! . . .

Balder, (i det han reyser sig.)

Der er han!

Nanna, (gaaer Hother kielent i Møde.)

Ak Hother, ak min Hother!

Hother.

(Skyder hende tilbage med Haanden.)

Gaae, Troløse!

Balder.

Hvor utakneemmelig! hvor haard! hvor grusom!
Kan du — kan slig en Biørn fortiene Nanna?

Hother.

(Tager sit Skiold ned af Træet.)

Bød for dig, og udfør din Snak i Valhal!

Nanna.

Du vil dog ei, du Grumme . . .

Hother.

Vaer dig, Nanna!

Nanna.

O hør dog . . .

Hother.

Jeg har seet. — Gaae! — skiul dig, Falske!

Nanna.

Du vil dog ei . . .

Hother.

Jeg vil! — Og nu, ved Hothbrod!
Nu skal han døe!

Balder.

Forvovne Dødelige!

Hother.

Dit Skiold! dit Spyd! Jeg hader Pral, min Halvgud.

Nanna.

(Hun løber Balder i Møde, som tager sine Vaaben.)
O Balder, ædle Balder!

Balder.

Arme Nanna!
Du seer, han tvinger mig! — Han trygler Døden.

Hother.

Hother.

Ha det er alt for meget! — Skiul ham! Giem ham!

Bedek din Boler med dit falske Hierte!
Ei vil jeg dræbe dig. — Men jeg har soret —
Han eller jeg skal dø! — og nu!

(Han vender Spidsen af Spydet imod sig selv.)

Nanna.

Ah Hother!
Hvad giør du?

Hother.

Jeg har soret.

Nanna.

Hold, du Grumme!
Jeg gaaer — jeg flyer! — O hielper, Guder, hielper!

(Hun gaaer bort i en Art af Fortvivlelse. Dog bliver hun staaende ved Indgangen af Skuepladsen, hvor hun med en angestfuld Nysgierighed af og til seer hen til de Kæmpende. Kæmperne gaae i Kreds med opløftede Spyd.)

Hother.

Nu, kiekke Balder! nu paakald din Fader!

Balder.

Balder.

Ha, Hother! skaan dig! — Du fornærmer Nanna!

Hother.

Endnu, min Helt?

Balder.

Velan! — du vil!

Hother.

Ha Hothbrod!

(Han kaster sit Spyd; det, som han fik af den første Valkyrie og beholdt i Haanden. Det rammer Balder, men falder uden Virkning ned for hans Fødder. Balder derimod kaster sit Spyd i den venstre Haand, og river et stort Stykke af den nærstaaende Klippe.)

Nanna, (som seer det.)

O alle Gevars Guder!

Balder.

Nanna!

(Han kaster sit Spyd bag ved sig ud af Skuepladsen.)

Nanna.

Ædle!

Hother.

Ha du tør spotte Hother, stolte Praler!

(Han tager det Spyd fra Træet, som Valkyrien Rota gav ham, og kaster det. Det tørner saa stærkt imod

Balders

Balders Bryst, at han næsten segner i Knæe derved; men det falder dog ned, uden at skade ham.)

Balder.

Ha Surtur! — Ha, var det den lumske Morder?
(Til Hother.)
Skielv for min Vrede!

Hother.

Kiøl den af i Valhal!

(Han kaster det sidste Spyd, som han imidlertid har grebet til; dog uden kiendelig Virkning, som det første.)

Balder, (i det han trekker Sverdet.)

Endnu, Forvovne!

Hother, (som ligesaa trekker.)

Trold, og ei en Halvgud,
Du døver Spyd — men her er Sverd tilbage!
Nu Hothbrod!

(Han hugger til ham af alle Kræfter; men Hugget tørner af paa Balders Hielm.)

Balder.

Odin!

(I en Haandevending slaaer han Hother Sverdet af Hænderne, saa at det springer i Stykker; falder ham i Ar-

i Armene, og setter ham Sværdet paa Struben. Hother ved det stærke Tag synker i Knæe; men reyser sig strax igien, uden at Balder setter sig derimod. Dog beholder denne ham saaledes i sin Magt, at han ikke kan røre sig. Nanna styrter ind, og kaster sig paa Knæe for Balder.)

Nanna.

Ædle, fromme Balder!

Balder.

Afstaae din Brud, og lev!

Hother.

Jeg hader Livet!
Og skiønt den Brud, du taler om, er troløs,
Saa gav jeg ei det mindste Haar af Nanna
For tusind Aar; for hele Balders Guddom.

Balder.

Døe da!

(Han løfter Sværdet, som een, der vil støde til.)

Hother.

Hvi tøver du?

Nanna.

Ha her, du Grumme!
Her stod i dette Bryst, og skaan min Brudgom!

(Balder lader Sværdet synke.)

Hother.

Hother.

Du elsker mig endnu? — o Nanna, Nanna! —
Der seer du, Trold, hun elsker mig.

Balder.

Ah Marter! —
Ha jeg kan ende dig!

(Han løfter Sværdet igien.)

Nanna.

Ak lad min Taare . .

Hother.

Hun spotter dig, ved Himlen! Om du tøver,
Da skal hun lee dig ud i Hothers Arme.

Nanna.

O troe ham ei! — troe Dyden! — troe dit Hierte!

Balder, (stikker Sværdet ind.)

Lev, Hother lev!

Hother.

Ha, har jeg tryglet Livet?

Balder.

Nei! — Lev og glem vor Strid, du kiekke Kæmper!
Omfavn din Ven, og vær, som før, ubunden!

Hother.

Hother.

Ha Grumme! — alt for ædle — stolte Fiende!
Du veedst — du føler alt for vel din Seier!
Ha du har overvundet — nedtrykt Hother!
Og troer du, han kan leve? Himlen hørte
Min Eed. — Jeg eller Balder dør!

(Han griber sin Daggert og vil stikke sig ihiel dermed; men Balder river ham den af Hænderne.)

Balder.

Betænk dig!

Hother.

I Guder! — Hother, ak, hvad est du bleven?

Nanna, (kielent.)

Min Hother!

Hother.

Ak! — Lev evig vel, min Nanna!

(Han gaaer hastig bort. Nanna vil gaae efter ham, men Balder opholder hende.)

Niende Optrin.

Nanna. Balder.

Nanna.

Jeg arme! Ha han dræber sig!

Balder.

Balder.

Ved Odin,
Han skal det ei! — vær tryg! tiltroe mig Evne,
At hindre det! — Troe dog din Balder, Nanna!

Nanna.

(Hun tager ham med Hede ved Haanden, og helder sig noget derover.)

Jeg troer dig. Ak jeg kiender dig, du Ædle!
Jeg føler al din Høihed. Jeg tilbeder
Din Dyd. O at dog disse hede Taarer,
At alt mit Venskab var dig en Belønning!

Balder.

(Kaster sig paa Knæe for hende.)

O Glimt . . og Svælg af Haab, hvori jeg drukner!

Nanna, (bestyrtset.)

Hvad haaber du?

Balder.

Ah Nanna, lad din Læbe
Ei vekke Balder af hans Drøm om Vellyst!
Ah lad ham nyde den! — Ah lad ham læse
Sin Dom, sit Haab, sit Liv i disse Taarer!

Nanna.

Hvad nytter det, at stride mod sin Skiebne?
Mit Hierte kan dog ei fortiene Balder.

Balder.

Ak, at kun jeg . . .

Nanna.

Tilgiv! — Du veedst, at Nanna
Har . . . ak en ulykkalig Ven at trøste!

(Hun river sig løs fra ham, giver ham et venligt Blikkast, og gaaer. Han følger hende nogen Tid med Øinene.)

Tiende Optrin.

Balder.

Dog vil jeg haabe! — Hører det, I Klipper,
At Balder haaber! — Skiebnen er forsonet!
Den døver Surturs Spyd — og Nanna tvivler.
O Dyd, som overvandt, da Blodet raste,
Hvor vist, hvor herligt lønner du din Elsker!

Aria.

Venlige Klipper, I hørte mig græde;
Hører mit Haab, og udbreder min Glæde!

Yndige

Yndige Skove beſvarer min Fryd!
Balder! forgieves ſkal Himmel og Skiebne
Hærde dens Hierte, du elſker, og væbne
Kæmperens Arm med fortryllede Spyd.
Dyden ſkal krone ſin fromme Tilbeder!
Skingrende, mægtige Gienlyd, udbreder
Elſkovs Triumph og den lønnende Dyd!

Ellevte Optrin.

Thor. Balder.

Thor.

Naſk er din Sang, du Kampens Ven! Saa bruſte
Den blodige, den meiſomt vundne Seier,
Og faldne Fienders Nos fra Heltens Læber,
I det han overſeer den øde Valplads. —
Du ſmiler; i dit Øie tindrer Glæde,

Som Odins, naar han har betrygget Jorden,
Og dynget den med Blod af grumme Jetter.

Balder.

Ha Ven! — her tryk dit Bryst — til dette Hierte!
Og føl, hvad Læberne kun svagt fortolke,
Føl Himlens Vellyst i min Siel!

Thor.

Du sværmer.

Balder.

Ak, Nanna, Ven . . .

Thor.

Ha Nanna! — Jeg forstaaer dig.
Og det var vel! dog vel, at Odins Balder
Engang ved Graad har vundet Gevars Pige.
O den Triumph . . .

Balder.

Du spotter!

Thor.

Nei! din Seier
Skal være mig, som een af mine beste,
Som den, jeg vandt fra Udgaards grimme Trolde.
Ha den er stor! den skiller mig og Odin
Ved kielen Frygt, som alt for længe martrer

Vort

Vort ubevante Bryst. — Nu kan jeg spare
Tiltaler, spildte Raad. Nok! Pigen elsker.

Balder.

Hun elsker — ja ved Hæl! hun elsker — Hother.

Thor.

Hvad? giekker du din Ven? — Hvem? hvilken Hother?

Balder.

Har Thor da glemt den kiekke Leire-Konge?

Thor, (i Tanker.)

Nei! — ved min Hammer, nei! — Jeg saae ham kæmpe
Ved Rolfs, den Danskes, Giestebud — Jeg saae ham!
Stærk er hans Arm.

Balder.

Dog kan den tabe Sverdet.

Thor, (endnu i Tanker.)

Det var som Vox, det tykke Kobber-Pandser
For Heltens tunge Spyd. — Mon han . . Dog neppe
Formaaer en Dødelig . . . Men om . . . .

Balder.

Forstaae dog
De mørke Tanker, Thor, og deel min Vellyst!

Thor.

Din Vellyst? drømmer jeg? Svar! Elskes Hother
Af Nanna?

Balder.

Ja.

Thor.

Det glæder dig? du raser!

Balder.

Ak hør! — du selv skal billige min Glæde.

Thor, (efter nogen Betænkning.)

Nu, Ædle, nu forstaaer jeg dig. — Omfavn
mig!
Den Seier var dig værd — og mig — og Odin.
Jeg selv skal grave den i Gevars Klippe.
Ei kun en svag, blødhiertig Møe — men Balder,
Men dig, min Ven; det Udyr i dit Hierte,
Din Daarlighed, din Elskov overvandst du.

Balder.

Ah Grumme, tie! jeg føler at jeg rødmer.
Vild, aldrig var din Ven sig mindre mægtig.

Jeg brænder, Thor, og gruer for den Tanke,
At see den Flamme slukt, hvoraf jeg martres.

Thor.

Hvad hører jeg? I Himle! kan en Aser
Saa tabe Dyd og Alt? — Vel! drik din Vellyst!
Og rav og sværm! — Du elsker, og forkastes.
Hvor glædeligt! — Ha, ved min Arm! jeg tænker,
Valkyrien har alt berørt din Isse.
Du raser alt. Jeg seer, din Skiebne hafter.

Balder.

Min Skiebnes første Lov er Elskov.

Thor.

Ha, den anden
Er Død!

Balder.

Og hvor er Kamp? hvor er en Drabsmand?

Thor.

En Drabsmand? Hother.

Balder.

Vaabenløs, fortvivlet,
Omvanker han blant Klipperne. Vi kæmpte.

Thor.

Han lever?

Balder.

Nanna græd.

Thor.

Fordømte Taarer,
I koster Asa-Blod!

Balder.

Og om han kunde,
Saa troer du, Ven, at Hother, at Skioldungen,
Feig vilde dræbe den, som gav ham Livet?

Thor.

Han vil det ei. Men om han maa? hvad kan
han
Mod Skiebnen, om den rekker ham sit Mordspyd,
Og fører selv hans Haand?

Balder.

Min Thor, o glem dog
Din bange Kummer! Hør og deel min Glæde!
Før, da jeg skaante Hothers Liv, da straalte
Den første Gnist igiennem Nannas Taarer,
Det første Glimt af kierlig Ynk. Hun smilte
Til Balder, og hun skienkte mig sit Venskab,
Og kielent trykte hun min Haand.

Thor.

Thor.

Ha skaan dog
Mit Øre for din Daarlighed! — Kun lidet
Forstaaer sig Asa Thor paa kielen Elskov.
Dog seer jeg hendes Hiertelav. Hun takker
For Hothers Liv. Det kildrer dig? du drømmer.

Balder.

Den er mit Liv, den Drøm, du vil adsprede.

Thor.

Den er din Død!

Balder.

Hvad Død? See Skiehnen opfyldt!
Betragt det Spyd, som Leire-Kongen svingte!
Mit Knæ blev svagt, jeg gyste, da det traf mig;
Dog lever jeg, dog faldt det slevt til Jorden.

Thor.

(i det han beseer Spydet.)

Bedrag dig ei. Vild, dette Spyd er hærdet
Ved Guders Ild, men ei ved Nastrends Flammer. —
Dog hilste Døden Odins Søn — og Nota,
Hun, som indvier Kongerne til Valhal,
Er her, hvor aldrig Vaabens Bragen hørtes.

Forfærdet saae jeg Kampens stoute Datter.
Mørk stod hun over Klippen, svøbt i Taage,
Og Dødens Fugl, den sørgelige Ugle,
Sad klynkende paa hendes brede Skulder.
Hvem søger hun, langt fra hver blodig Slette?
Og Surturs Green — hvor snart er den ei fundet,
Naar Skiebnen vil! Og troer du, Loke sover?
Ah, Balder, flye! forglem en daarlig Brynde!
Din Skiebne haster; flye, før den fuldendes!
Følg med mig!

Balder.

Jeg at flye! forsage Nanna!
For herligt er det Haab, hvorved jeg lever,
At Balder skulde flye for det.

Thor.

O hør mig,
Hør, hvi jeg kom, og vil du selv din Frelse,
Saa merk en Vens, en Faders sidste Varsel!
Forvirret af dit Sværmerie, bestyrtset
Ved truende, nu ikke mørke Varsler,
Omspændt af Frygt, nedtrykt af uvant Kummer,
Forlod jeg Gevars Field, og Tordens Brummen
Forkyndte mig i Asgaard. Alle merkte

Min

Min Sorg. Alt ſtimledes de ældſte Aſer
I Kreds omkring mig. Hver vil først erfare,
Hvi ſynlig Smerte, meer end Smerte, Banghed
Nedſlaaer mit Øie. Men Valfader vinkte.
Han blues — Odin rødmer ved din Svaghed.
Han bød mig dølge den, imens vi kunde,
Og først endnu engang adſpørge Mimer.
Jeg ſpurgte ham, og Skiebnens Speider ſvarte,
Om Solen, var hans Svar (ak hør og zitter,
Og frels dig, mens du kan!) om den i Morgen,
Naar af dens Straaler hine Klipper rødme,
Som tit gientog den fromme Halvguds Klager,
Seer ham endnu forelſket og forkaſtet,
Da ſeer den og det Spyd, hvorfor han falder,
Og Odins Graad og alle Aſers Taarer.

Balder.

Det haſter da. — Tilgiv mig, Thor! Jeg ilte
At bløde Nannas ædle Siel med Taarer;
At røre heyde ved min Bøn; at fordre
Min Dom — Liv eller Død — af hendes Læbe.
Snart ſkal min Skiebne viſe ſig.

(Han gager.)

Thor.

Thor.

(i det han seer medynksfuld efter ham.)

Ha Daare,
Du iler selv din Undergang i Møde!

Aria.

Naar Sielen ei vil vinde,
Men villig lod sig binde
Af Elskovs Tyrannie;

Skal selv paa Vennens Læbe
Raad blive Gift, og dræbe
Den, som han vil befrie.

Nei, Sielen kan ei vinde,
Som villig lod sig binde
Af Elskovs Tyrannie.

Tredie Handling.

(Det er mørk Nat. Stormen tuder imellem Klipperne. Undertiden lyner og tordner det, og Bjørnene brumme hist og her i Skoven.)

Første Optrin.

Hother.

(siddende paa en Klippe, vaabenløs og i en nedslagen Stilling)

Aria.

Lad Klipper zitre,
Naar Stormen broler
Og Tord'ner knitre;
Min Siel er kiek!
Ah det, jeg føler,
Er meer end Torden,
End Storm fra Norden;
Er meer end Skrek!

Velkomne Nat! — O tykke Mulm, hvor venlig
Medlidende du skiuler mig — for Hother!
Ha for den svage — overvundne — faldne! —
Saa kom! omfavn mig, Hælhiems mørke Dronning,
Med al din sorte Skrek — du Glædens Fiende!
Kom, skiul de svage, sønderbrudte Vaaben,
Bedek den skumle Klippe, hvor jeg . . . Torden
Udslette dig, formastelige Tanke!
Tør du forstyrre Hother, hvor han hviler? —
Var den ei her, den Klippe, hvor . . . I Guder! —
Dog Natten kan jeg sige det, og Hælhiem
Kan jeg betroe Skioldungens, Hothers, Haanhed.
Ha! hør det, Nat, og skiul det i din Afgrund! —
Her er en skummel, en afskylig Klippe;
Thi lede Trolde sværme paa dens Toppe,
Og Drager yngle i dens mørke Huler.
Der faldt jeg, og mit Navn, og Hothers Ære!
Afmægtig knælte jeg — og tog mod Livet! —
Nu seer jeg den ei meer; nu er jeg rolig.
Jeg seer og ei, den ædle, stolte Fiende;
Ei heller seer jeg Nannas Kinder blusse;

Og

Og ei de hede, de forhadte Taarer,
Som frelste mig, — som kiøbte mig af Balder!
Ha Storm, du sagtnes! — Hvin! — o hyl om-
kring mig! —
Brøl Torden! — brøl og døv den grumme Gienlyd
Af svag, af frygtsom Bøn, af Nannas Forbøn!

Arioso.

O elskte Læbe,
Du aander Død!
Hvi holdt din Klage
Et Stød tilbage,
For selv at dræbe
Med tusend Stød?

Du elsker mig? — Ha kielne, svage Nanna!
Du elsker Hothers Liv, — og ei din Hother.
Hvor kold, hvor grum imod hans Navn, hans
Ære! —
Dog jeg — og jeg var grusom! Jeg beskyldte ...
O elskte Nanna! snart — ved dine Fødder
Skal snart din Hothers Blod aftøe hans Brøde!
(Han springer op og gaaer omkring paa Skuepladsen.)

Hvi

Hvi dvæler jeg? — Hvi tøver jeg at holde
Mit Ord, min Eed? — Ha grumme, grumme
Skiebne!
Selv Døden stræber du at negte Hother!
Du skiuler hvert et Sverd, og hver en Afgrund! —
Ha svage Spyd! hvorpaa jeg Daare stoelte,
Hvor er I nu? — Og du, min skiøre Mimring,
Før ikke skiør i Kamp? — og du, min Daggert?
(Han snubler over det Horn, som han kastede bort i den første Handling.)
Hvad . . . hvad er dette? — Ha det Horn, som
Vanfred
Gav mig, at kalde ham dermed i Nøden.
Ved Odin, hvor er Nød saa stor som denne,
At gierne ville døe, og ei at kunne!
En Dolk formaaer dog vel hans varme Venskab,
At rede ud til dette Bryst.
(Han støder i Hornet, og det giver en græsselig Gienlyd imellem Klipperne.)
Ha Vanfred!
Jeg kalder dig. Hvor est du, Vanfred, Vanfred!
(En Hvirvelvind høres, og strax derpaa lader Loke sig see.)

Andet

Andet Optrin.

Loke. Hother.

Loke.

Hil dig, du lykkelige Søn af Hothbrod!

Hother.

Ha du tør spotte Hother?

Loke.

Hvad kuldkaster
En Lykke, som din Fiende selv, som Skiebnen,
Som himmelske og underjordske Guder
Med samlet Kraft befæste?

Hother.

Gamle Drømmer!
Laan mig et Spyd, og denne Haand skal bedre
Befæste den, end alle, dem du nævner!

Loke.

Jeg veed dit Mismod, og dit usle Forsæt! —
Ved Nastrond! var ei Balder — om den Daare
Ei havde blendet dig ved Asa-Kunster,
Og skiult hver Dolk, hver Afgrund, som du søgte;
Da laae du alt i Mulm — beleet — uhevnet.

Hother.

Hvad? han har hindret mig? — den Ædle! Stolte!

Loke.

Ja Stolte! — Han foragter dig.

Hother.

Foragter?

Loke.

Og troer du, at han, for at føie Nanna,
Nedlod sig til at vogte dig for Døden,
Ifald han tænkte stort om Hothers Vrede,
Og om han lagde Mærke til din Elskov?

Hother.

Ond est du, Vanfred! Giftig er din Tale!

Loke, (opbragt.)

Ha Hother! Ilde lønner du mit Venskab,
Og slet giengielder du det Held, jeg bringer.

Hother.

Og hvilket?

Loke.

Dog din Kummer gior dig bitter.
Vilt, at jeg strax kan lindre den!

Hother.

Og tøver?

Loke.

Loke.

Fornem da, lykkelige Søn af Hothbrod!
Det Spyd, som sender Balders Aand til Hæl-
hiem . . .

Hother.

Endnu et Spyd! — og evig . . .

Loke.

Det er fundet!
Jeg vidste — thi jeg havde læst i Stierner,
At Valhals krigske Møer selv maatte søge
Det aldrig seete Spyd, og selv tillave
Dets dødelige Od; og jeg forførte
Dem alle tre — de Stolte, til at søge.

Hother.

Forførte?

Loke.

Troer du, de vil dræbe Balder?

Hother.

Ha Vanfred! — meer!

Loke.

Ei fik du strax det rette?
Din Kamp udviiste det. Nær havde Balder
Da knust dig og mit Anslag. Bange sagde jeg.

Den Stærke svinge Jetters Død — Jeg kiender
Hans Armes Kraft — Dog kierlig var den Taabe!
Han saae din Brud, og skaante dig. Da vorte
Mit Mod og dit.

Hother, (for sig selv.)

Mit Mod og dit! Jeg blues.

(til Loke.)

Hvad Mød? — Ha, jeg var blind af Harm, jeg raste!

Loke.

Harm eller Mod — Ved Hæl, jeg agter lidet,
Min unge Helt, hvoraf dit Øie gnistrer,
Naar kun du søger Hevn, og Fienden falder.

Hother.

Hvem er du? hvem? — Dog tael! bliv ved! forklar dig!

Loke.

Stærk var din Arm, og stærk mod Jetters Pandser
Var Rotas Spyd — men alt for svagt mod Balder.
Dog knælte han, jeg saae den Stolte blegne.
Men at han reyste sig! Mit hele Hierte
Bleb Iis; jeg følte best din fulde Fare.

Alt

Alt var hans Arm opløftet; Sverdet blinkte.
Han raabte paa sin Odin, og da kunde
Han selv, min Ven, kun frelse dig — Den Daare!
Hans høie Mod skal styrte ham.

Hother.

Ha Vanfred!

Loke.

Nu?

Hother.

Jeg beundrer meer og meer din — Viisdom.
Dog Stridens Møer! — hvor var de, da vi kæmpte?

Loke.

Det var min Frygt. Jeg skialv, naar Løvet rørtes;
Naar Skyggen voxte, skialv jeg for at see dem.
Da jeg fornam, at ingen af dem hørte
De høie Raab, og Skioldets Brag, og Sverdet,
Da steeg mit Mod, da vidste jeg dig sikker.
De høre kun den Kamp, hvor een skal falde.

Hother.

Og nu det Spyd, du talte om?

Loke.

Hun har det,
Valfaders yndte Møe. Hans troe Slavinde
Fandt endelig ved ufortrøden Omhu
Det Spyd, hvorfor hans elskte Søn kan falde. —
Kort før du kaldte, sad jeg i min Hule.
Da zitrede dens tykke Marmor-Hvelving,
Tre gange zitrede min tause Bolig,
Og over mig fornam jeg Lyd, som Stormens,
Naar den udriver Klippens Eg; da hørte
Jeg Notas Røst, og sorte, tykke Draaber
Af Jette-Blod, af dem, som Odin dræbte,
Faldt giennem Klippens Rifter — Da begreb jeg
Af alle Merker, at hun fandt det rette.

Hother, (utaalmodig.)

Hvor er det? hvor?

Loke.

Hun hærder det i Nastrond.

Hother.

Tie, Drømmer! — Gaae!

Loke.

Jeg elsker denne Hede.

Og

Og, for at dæmpe al din Tvivl, da — tør du —
Da vil jeg vise dig den grumme Rota.

Hother.

Hvad, Vanfred? om jeg tør?

Loke.

Vel! — see mod Vesten!

(Han rører ved Hothers Hinelaag. Strax derpaa seer man Indgangen til en stor Hule, der kun oplyses ved de Flammer, der med en bestandig Bragen af og til-lade sig tilsyne dybest i den. Forrest i Indgangen er paa hver Side et lidet rundt Alter. Paa det ene brænder en Ild, hvori det fatale Spyd ligger; paa det andet staaer en Kiedel. Valkyrierne gaae i Kreds om det første.)

De tre Valkyrier.

Tercet.

Den Første.

Buldrende brøle
Nastronds Flammer;
Dybene føle
Valhals Moe.

Den Anden.

Svovlede Lue,
For hvis Bragen
Aserne grue,
Skiebnen adlyd!

Rota.

Giftige Flammer,
Hærder et Spyd
For Valhals Møe!

Alle Tre.

Giftige Flammer,
Hærder et Spyd
For Valhals Møe!

Rota.

Den, som det rammer,
Den skal døe!

Den Første.

Den, som det rammer,
Den skal døe.

Den

Den Anden.

Den, som det rammer,
Den skal dse!

Alle Tre.

Den, som det rammer,
Den skal dse.

Rota.

(Hun tager Spydet af Ilden, og gaaer hen imod det andet Alter)

Saa! det er nok! — Nu skal dets røde Spidse
Afkioles her. — Nu vender Kredsen baglends;
Og, som vi gaae, saa gaae dens Liv tilbage,
Som Spydet naaer! — Som Nastronds Gnister slukkes,
Saa skal dens Liv forsvinde, som det saarer.

(Hun beholder Spydet i Haanden, og alle tre gaae i Kreds omkring Kiedelen.)

Alle Tre.

I Saft af Ruder,
Og Firblads-Klever,

I Marv af Biorne,
Og Blod af Trolde,
Og spraglet Edder,
Skal Spydet kioles,
Tre gange kioles
Af Nastronds Flammer,
Til Valhals Moe!

Rota.

(Hun dypper det i, og giver det derpaa strax til den første Valkyrie, som gior det samme, og ligesaa den anden, alt som de synge.)

Den, som det rammer,
Han skal doe!

Den Første.

Den, som det rammer,
Han skal doe!

Den Anden.

Den, som det rammer,
Han skal doe!

Alle

Alle Tre.

Den, som det rammer,
Han skal døe!

(Rota tager Spydet ud. Valkyrierne og Hulen forsvinde. Skuepladsen seer saaledes ud, som først i denne Handling. Stormen bliver endnu ved at rase.)

Hother.

Forsvundet! — sunket! — Koglerie omspænder
Hvert Trin, jeg giør, og hilder Hothers Arme.
Jeg Daare! — Snart skal Morgenrøden spille
Paa Gevars Field; og jeg, — ved Hothbrods Aske! —
Som een der frygtsom vil forlænge Livet,
Jeg agter her paa Spøgelser! Ha Vanfred!
Trold, som tilsoer mig Venskab! som jeg afskyer!
Hvor er nu dette Spyd, som vist kan dræbe?

Loke.

Du saae det.

Hother.

Ha jeg saae! jeg saae! — Hvor blev det?

Loke.

Loke.

Og veed jeg ei, at Odins Møer tillavte
Det just for dig; at Skiebnen kun tillader
Din Arm, at støde det i Balders Hierte?

Hother.

For var dit Ord: Mon de vil dræbe Balder?
Nu er det kun mod ham de hærde Glavind;
Nu hade Valhals Møer den fromme Halv-Gud.
Det skal jeg troe. — Hold op! — Forsvind, Bedrager!

Loke.

Jeg har jo sagt dig det, at jeg forførte.
Min List, og ikke de, har hærdet Spydet.

Hother.

Nu vel! Din List! — Hvor skiønt, hvor ædelt Hother
Henbringer Natten! — Dog fortæl! — hvorledes?

Loke.

Velan, saa hør! Du mindes Rotas Gave,
Det Spyd, der kom vor Halvgud til at knæle.
Det knuste jeg, og bragte det til Rota.
Jeg laante Tyrs, den Asers Dragt og Mine.
„See, sagde jeg, dit Spyd, du kloge Rota!
„Saaledes

„Saaledes laae det ved en Jettes Fødder.
„Det foer af Leire-Konges Haand; det hvinte.—
„Thi stærk er Hothers Arm. — Jeg kiendte Spydet,
„Og jeg, som bygte paa din Kunst, jeg raabte:
„Nu staaer det ilde til med Biergets Jette!
„Men Biergets Jette loe. Han greb om Spydet,
„Og knuste det; og her, du kloge Nota,
„Her bringer jeg dets kostelige Stykker! „
Med Glæde saae jeg Notas Øine gnistre.
Hun soer ved Odins Arm, ved alle Guder,
Og ved Alfader selv, ei at aflade,
Før hun udfandt et Spyd, der sikkert dræbte
Hver Ymers Søn, og hver som kunde dræbes.
Hun soer og strax forsvandt. Det var som Skiebnen
Kun havde ventet paa saa dyrt et Løfte.
Tre gange tordnede den høie Norne.
Hun talte — skrekkelig er Skuldas Torden,
Jeg taaler ei at høre den — jeg flyede.
Men snart fornam jeg, at vort Spyd var fundet.
Da kaldte du. — Dog hør de tunge Vinger! —

Hun

Hun er det! — Rota! — Jeg vil gaae tilside:
Thi Valhals Piger hade mig.

(Loke gaaer afsides.)

Tredie Optrin.

Hother, og strax derpaa Valkyrien Rota.

Hother.

(som seer med Foragt efter Loke.)

Forvorpne! —
Ha, feige Træl! og du tilsoerst mig Venskab!
Nei, aldrig varst du Hothers Ven, Forræder!
Men Gudernes, men Dydens soerne Fiende.

Rota.

(Hun rekker ham det fatale Spyd, med ha'v bortvendt Ansigt.)

Her, Søn af Hothbrod! Her min elskte Kæmper!
Tag dette Spyd! — og brug det, som . . .

Hother.

Du græder?

Rota.

Nota.

Du saae min Taare? — See den! dyrt og ædelt
Er Blodet, som den spaaer. — Men brug kun
Spydet!
Dog er det ikke min, men Skiebnens Gave.

Hother.

Jeg veed, du frygter for den fromme Balder.
Men, ædle Møe, men kiender du mit Hierte,
Da veedst du, han er tryg, som Thor i Valhal.

Nota.

Hvad vilst du, Helt, mod Nornen? — Nornen
talte.
Hun rødte mig det skiulte Træ; hun bød mig
Afbryde Dødens Green; hun bød mig hærde
Dens Od i Nastronds Ild; hun . . . dog hvad
vil jeg?
Spildt er min Taare, som dit ædle Forsæt.
Velan! — Brug dette Spyd! Død er dets Til-
navn.
Den, som det naaer, skal evig Dvale fængsle
I Hælhiems tause Nat, om det er mueligt
At dræbe ham; selv den Udødelige,
Hvis Øie Had og nedrig Ondskab mørkner,
Nedstyrter

Nedstyrter det i tusend Vintres Marter.
Merk det og brug det vel! dit Bryst er ædelt.
Men ham, som aander Gift i det, den Frekke,
(Jeg veed, han er os nær) ham skal du straffe.

(Nota forsvinder.)

Fierde Optrin.

Hother, og strax derpaa Loke.

Hother.

Hvordan? Er alt en Drøm? — Dog Spydet
har jeg!
Velkomne Død! dig skal min ædle Fiende
Dog ikke reve mig, ei skiule for mig!
Nu kan jeg holde, hvad jeg soer! O Nanna,
Nu bringer jeg din Dyd et værdigt Offer!

(Han vil gaae, men Loke møder ham i Udgangen.)

Loke.

Hvorhen, du Skiebnens Yndling?

Hother, (fortrøden.)

Ha! til Hælhiem!

Loke.

Loke.

Ak Hother! jeg beleer dit kloge Forsæt.

Hother, (opirret.)

Beleer?

Loke.

Du har din Fiendes Liv i Hænder;
Og du vil døe!

Hother.

Og hvilken Fiendes, Vanfred?

Loke.

Hvis, om ei Balders?

Hother.

Ha, han gav mig Livet!
Og skiønt jeg lidet agter slig en Gave,
Saa tog jeg den. — Og bør hans høie Hierte
Da fælde ham? — bør jeg, bør Hother straffe
Den Medynk, som jeg ønsker ei?

Loke.

Han kommer!
O spild dog Tiden ei med Daarers Drømme!

Hother.

Hvad vil du?

Loke.

Staa bag denne Gran, og dræb ham!

Hother.

Ha, feige Træl!

Han slaaer Loke med Spydet over Hovedet, og denne synker strax hylende i Afgrunden. Saasnart han er af Syne, bliver alting stille. Solen staaer just op i sin fulde Glands. Efterat Hother nogen Tid med Bestyrtelse har seet paa alt dette, siger han:

Saa styrte hver Forræder,
Som aander Ondskab i Skioldungens Hierte! —
Ha Balder! (Han gaaer noget afsides.)

Femte Optrin.

Hother. Balder.

Balder, (som ikke bliver Hother vaer.)

Denne Nat var fæl og skummel!
Omkring mig holdtes Raad af vrede Guder.
Hvad vil de? Mon de vil forskrekke Balder? —
Nu tier alt.

Hother.

Hother.

Hvor stolt og ubekymret
Den høie Halvgud gaaer! Han tænker ikke,
At hvert hans Aandedræt er Hothers Gave.

Balder.

Hvo nævner Hother. Jeg har hørt ham nævne. —
Dog alt er tauſt, ſom Døden. — Veed jeg heller,
Hvi dette Navn kan røre meer end andre,
Og hvi det altid ſkurrer i mit Øre?
Ak! kan jeg meer end ynke ham, den Arme,
Som nu begræder Livet og ſin Afmagt,
Som vaabenløs nu zitrer for ſin Skygge!

Hother.

Ha nu — thi det er ſtort — Skioldungen vær-
digt —
Nu vil jeg være ſtolt, ſom du! — og flye dig!
(Han gaaer.)

Balder.

Hvo taler her? hvo tør forſtyrre Balder? —
Dog veed jeg et, at Finſke Trolde ſværme
Paa Klipperne? — Alt naaede Solen Havet;
Dog fandt jeg Nanna ei. Tomt, ſom en Ødemark,
Var Gevars Huus, og huult klang hver en Gienlyd

Af Balders Suk. — Hvor var hun da? Hvor var hun. —
Ak, Hother fængsler dig; i Hothers Arme
Fornamst du ei mit Suk, min bange Banken,
Din Balders Graad, hans kielne Raab, du Haarde!
Og, om jeg havde fundet dig — hvad var det?
Maaskee, dit Svar da skuld dødet Balder. —
Jeg kiender mig ei meer. Mit Hierte banker,
Og her omkring det kryber fremmed Kulde.
Ja, Nanna, ja du lærte mig at zitre.
Ak! elskte Pige! jeg — en Halvgud skielver,
Naar du kun aander, naar du rører Læben!
Ha! aabnes den til Nei — o tie da, Grumme!
O tie, og lad mig gaae med Haab til Hælhiem!
Dog! — saae jeg ei dit Øie straale Venskab
Til Balder? — Fandt jeg ei din hede Taare
Paa denne Haand? — Og saae dig rødme, Nanna?
Ha jeg vil giennemtænke, jeg vil nyde
Mit Haab. — Hvi slaaer du da saa høit mit Hierte?
Hvi trænge Taarer frem i Balders Øine? —
Og Haabet er mig fremmed! O min Rigdom,

Du lærer mig en Nidings Frygt! Jeg zitrer,
Nu, da jeg har et Glimt af Haab at tabe.
Ak, om det røves mig igien! om Nanna ...
O Tvivl! — o Frygt, som Hiertet ei kan bære!

Aria.

Først blender Haabets Glands vort Øie,
Da synes alting blidt og trygt.
De matte Straaler
Skal snart forgaae,
Som Øiet taaler,
At stirre paa.
Besee vi Haabet alt for nøie,
Forsvinder det i Tvivl og Frygt.

Ja, Thor! ja Sandhed — Viisdom var din Tale.
Det Glimt af Ynk var Tak for Høthers Frelse.
Hun skialv kun for sin Høther — for den Elskte;
Hver Taare bad mig om hans Liv. — Hvad Blendverk
Forvildede min Siel! Ak usle Veirlys
Af tomt, af flygtigt Haab, du kunde glimte
For mig, som om jeg hendes Had ei kiendte!

Ak stedse flyede hun mit Fied, min Skygge!
Og naar jeg dog engang, mig selv til Marter,
Aftvang den Stolte nogen Agt og Gienſvar,
Da var det Spot. Hun kaldte ſig uværdig,
At være Balders Brud og Odins Datter,
Og tog mit kielne Suk for Skiemt og Smiger. —
Dog har jeg aldrig hørt det Ord, ſom døder
Foruden Surturs Green og Naſtronds Lue,
Det ſkrekkelige Nei, af hendes Læber.
Ha jeg vil høre det! — Ved Hælhiems Mørke,
Min Graad ſkal trygle dette Nei af Nanna!

Siette Optrin.

Nanna. Balder.

— Nanna.

(Hun kommer ganſke forſkrekket ind paa Skuepladſen.)

Ak! — ingen ſvarer mig! — O haarde Klippe,
Hør du min Røſt, ſom ingen Guder agte!
Formild min Angeſt! Svar, hvor er min Elſkte?

Balder,

Balder, (afsides.)

Min Skiebne vil . . . Ha Nanna!

Nanna.

Tause Graner!

Før ynbte, nu saa græsselige Skygger!

O viser mig, forraader mig min Elskte!

Balder, (afsides.)

Ha skal jeg? — tør jeg?

Nanna.

Ak hvor er du, Hother?

Ak mueligt i en Afgrund! — knust og blodig!

Og taus! — for evig taus! — o vær mig arme!

Balder, (som springer hen til hende.)

O Nanna! hvilken Skrek . . .

Nanna.

Ha jeg har seet ham!

Den fælste Drøm har viist mig ham — min Hother!

Han stod paa Bredden af en bundløs Afgrund,

Og rundt omkring ham brølte gridske Udyr.

Balder.

Din — som du kalder ham — din Hother lever.

Nanna, (i det hun kiender Balder.)
Ha Balder, du har dræbt ham! — ak tilgiv mig!
Min Drøm forvirrer mig — du seer, jeg zitrer. —
Jeg hørte Guders Fald og Guders Hylen;
Og blodig stod et Spøgelse ved Hallen.
Stort var det røde Saar, hvorpaa det pegte.
Som een, der grunder, skiulte det sit Ansigt;
Men giennem Fingrene faldt store Taarer.
Ah Nattens blege Søn var høi, som Hother.

Balder.
Ha Hother kan ei være død!

Nanna.
Jeg troer dig.
Men ak jeg kan, jeg kan ei hvile, Balder,
Før jeg har seet ham, talt med ham, og favnet
Hans Arm, og trykt den her til dette Hierte!

Balder, (fortvivlet.)
Ha Nanna, det er meer, end jeg kan bære! —
Ved Odin, det er meer!

Nanna, (forskrekket.)
I høie Guder! —
Du skrekker mig! — Jeg arme!
(Hun vil undflye, men Balder opholder hende med Magt, og kaster sig ned for hendes Fødder.)

Balder.

Balder.

O min Nanna!

Bliv! — jeg besværger dig ved disse Taarer,
Ved al min Qval — bliv Nanna! bliv!

Nanna, (beængstet.)

Hvad vil du?

Balder.

Og veed jeg det? — ak jeg har haabet, Nanna!

Nanna.

O slip mig! — lad mig flye! — hvad har du haabet?
Du veedst jo, hvem jeg elsker — slip mig, Balder!

Balder.

Nei her, ved dine Fødder vil jeg høre
Min Dom. — Er intet, intet Haab tilbage?
Kan al min Kierlighed — kan disse Taarer —
Kan intet røre dig? — O svar mig, Nanna! —
Siig Nei! Stød Dolken i mit Bryst!

Nanna.

Ha Balder!
Hvi elsker du en Dødelig?

Balder.

Maaskee du
Kun tvivler paa min Elskov, kun vil prøve
Din Balders Hiertelav. Ha jeg vil løfte
Min høire Haand mod Himlen, og tilsværge
Dig evig, evig Kierlighed, min Nanna!
Og vil du større Prøver, o da nævn dem,
At jeg maa vise dig, hvor høit jeg elsker!

Nanna.

Ak Balder! — skaan mig! — skaan dig selv! —
Hvad vil du? —
Hvor ofte har jeg sagt dig det. Mit Hierte
Kan ei fortiene dig?

Balder.

Forhadte Ordsvob! —
Hvi vil du skaane mig? Ha knus mig! dræb mig!
Siig, at du aldrig vil!

Nanna.

Jeg elsker Hother.
Hvor kan jeg?

Balder.

Ha maaskee du troer at elske.
Kan han, en Dødelig fortiene Nanna?

Nanna,

Nanna, (opbragt.)

Han elsker Dyden, Balder; han er tapper;
Og han er stor blant Konger. Han beherskker
De Danske.

Balder.

Nanna, jeg er meer, end Konge.

Nanna.

Og var du Gud, saa vil jeg kun min Hother.

Balder,

(Han rekker fortvivlet den høire Haand op imod Himmelen.)

Endog forkastet — hører det, i Himle! —
Endog forkastet skal jeg elske Nanna!

Han har neppe udtalt, førend Valkyrien Rota lader sig see. Dødens Fugl sidder paa hendes Skulder. Hun vender Ansigtet bort, i det hun berører hans Isse med sit Spyd, og siger;

Til Kamp, min Ven! til Saar! og Fald! — og Mørke!

(Hun forsvinder strax, og som Balder og Nanna har vendt hende Ryggen, og begge har været for optærkfomt paa sig selv, til at kunne agte paa andet, bliver hun hverken seet eller hørt, uden af Tilskuerne.)

Balder.

Balder.

(Han springer op, som en Rasende, og holder Haanden nogen Tid for Hovedet)

Ha, hvi jeg sværmer! — hvi jeg spilder Tiden
Med kielne Suk, — og klynker, som en Qvinde!
Og har jeg ikke Skiold og Sverd? — Til Kampen!
Til Kampen, Balder! Ha lad Sverdet blinke!
Løft Sverdet høit! Adsplit den stolte Kriger,
Og toe dit Spyd i Blod, du Søn af Odin!
Ha Brag af Skiold mod Skiold, og Kampens Bulder,
De, de skal glæde mig! — og døve Nanna!
Og Kæmpers Blod skal kiølne dette Hierte!

(Han trekker Sverdet, og løber bort i Raserie.)

Syvende Optrin.

Nanna, (aleene.)

O Guder! — Hvad var dette? — Ak han raser! —
Jeg arme! Ha nu dræber han min Hother!

Aria.

Aria.

O himmelske Magter,
I knuse mit Haab!
Hvo styrker mig Svage
Mod Gudernes Arm?
Hvo agter min Klage?
Hvo merker min Harm?
Ha hvem kan jeg røre?
Mon Jorden vil høre
Afmægtige Raab,
Som Himlen foragter?
O himmelske Magter,
I knuse mit Haab!

Ha I har knust mit Hierte! — Hother! Hother! Hvor er du? — Ak, jeg kan ei meer! Jeg svimler! — O Død! o Freya!

(Hun hælder sig afmægtig op til et Træ.)

Ottende Optrin.

Hother. Nanna.

Hother,
(som løber bestyrtset hen til hende.)

Elskte!

Nanna,
(seer stift paa ham.)

Ak! — min Hother!

Hother.

Saa vild? — saa bleg? — Ak at dit ædle Hierte
Var ei saa smt!

Nanna.

O elskelige Stemme! —
O tael endnu! O tael endnu!

Hother.

Du zitrer,
Min Brud, min elskte Brud! — og hede Taarer...
O skiul dem! ha de brænde mig, de smelte! —
Græd ei, min Brud!

Nanna.

Ak Glæde, Guders Glæde
Fremlokker disse Taarer! — Hother lever.

Hother,

Hother, (væmodig.)

Endnu.

Nanna, (kiælent og bedrøvet.)

Endnu?

Hother, (han vender Ansigtet bort.)

O haarde, haarde Skiebne!

Dog jeg har foeret.

Nanna.

Skræk mig ei, min Hother!

O skræk mig ei! — Hvad er det? — Høie Guder!

Du vender Øiet fra din Brud?

Hother,

(han seer med Ømhed til hende.)

Ah Nanna!

Nanna.

O frels mig, Freya! Graad paa Hothers Kinder! —

Hvad er det? Ha jeg døer!

Hother,

(han omfavner hende med Heftighed.)

O elskte Nanna!

Nanna.

O, Himmel! sig . . .

Hother,

Hother, (omfavner hende igien.)
Engang endnu!

Nanna.
Jeg bæver.
Hvad er det?

Hother.
Kan du, Nanna, kan du glemme
Din Hothers grumme Tvivl — hans ene Brøde?
Kan du tilgive den?

Nanna.
Kan jeg erindre,
Om Hother nogen Tid har feilet?

Hother.
Ædle!
O! lev, lev evig vel, min Brud.
(Han omfavner hende tredie gang og vil gaae; men hun hænger sig fast ved hans Arm.)

Nanna.
Ha Grumme!
Om du har elsket mig . . .

Hother.
Ak kan du tvivle? —
Ved Odin, meer end Lyset! — Kan min Taare,
Kan Hothers Graad ei vise dig hans Hierte?

Nanna.

Nanna.

Ak! — men du flyer mig!

Hother.

Æren kalder — Æren;
Og den — tilgiv mig! — den er meer, end Nanna.
Ha jeg maa flye dig, Nanna! — Disse Taarer
Giør kun mit Hierte svagt, og Døden bitter.

(Han vil gaae.)

Nanna.

Ak, agter du min Skrek — vor Ungdoms Løfte;
Vil du ei see mig døe, og døe fortvivlet . . .

Hother.

Hvad vil du?

Nanna.

Ak en Bøn! — Tilgiv! — Jeg zitrer —
Men om du møder Balder . . .

Hother.

Ha, jeg flyer ham!

Nanna, (forundret og roligere.)

Du flyer ham?

Hother.

Kan du troe mig til, at hade . . .
Den, som har skienket dig et Glimt af Glæde;

Een — Guder! — næsten een af Hothers Dage?
Ha kan jeg dræbe den, som gav mig Livet? —
O Nanna . . . jeg har tænkt den store Tanke;
Men Læben zitrer dog derved — o Nanna!
Kan du belønne Dyd? Kan du forglemme
Din Hother, og — med Tiden — elske Balder?

Nanna.

O tie, o tie, min Hother!

Hother.

Han er dydig,
Han elsker dig, og Odin er hans Fader.

Nanna.

Ha Grumme!

Hother.

Nanna! — Jeg maa flye dig! —
evig!

Nanna.

O Skrek! hvad vil du da? hvorhen? hvad vil du?

Hother.

Døe! døe! — Du veedst min Eed. — Ha Solen
iler!
Seer du, hvor høit? — Jeg soer ved Hothbrods
Aske:
Jeg

Jeg lever ei et Døgn med Balder. — Slip mig!
Ha seer du ei, hvor høit . . .

Nanna.

Og jeg har soeret
Ved Kierlighed, ved Freya, ved mit Hierte:
Jeg vil ei slippe dig; jeg vil forfølge
Dit Fied i Dødens Nat! — Her vil jeg hænge —
Her ved din Arm — og mit forgrædte Øie
Skal see dig, see sin Hother, til det brister!

Hother.

Vel, Nanna! Vær da kiek, din Hother værdig!
Tænk paa hans Eed, og . . .

Nanna, (hun slipper ham.)

Ak, hvad vil du, Hother?

Hother.

Og see ham døe!

(Han løfter Spydet, for at stikke sig ihiel. I det samme styrter den rasende Balder ind paa Skuepladsen.)

Sidste Optrin.

Balder. De forrige.

Balder.

(Han løber lige hen imod Nanna.)

Nu kom! nu følg mig, Nanna!
Nu er vor Bryllupsfest bereed i Hælhiem . . .
I Asgaard. Kom, du Glædens mørke Datter!
Ha snart! Jeg dvæler ei ved kielen Elskov,
Og Jetter vente paa min Arm. — Du tøver?
Du tøver? Følg!

(Han griber hende i Armen og vil trekke hende bort med Magt. Hother gaaer imellem og vil støde ham til Side med Haanden.)

Nanna.

Ha frels mig, frels mig, Hother!

Hother.

Hold, Balder!

Balder.

(Han slipper Nanna, trekker sit Sverd, og hugger af alle Kræfter ind paa Hother, som søger at afbøde hans Hug med sit Spyd, og viger tilbage.)

Ha Forvovne, styrt!

Hother.

Hother.

Ha skaan dig!

Balder.

Styrt, Søn af Nither!

Hother.

Skaan dig!

Balder.

Døe!

(Han snubler og render ved den Leilighed Spydet i sit Bryst; hvorved han strax taber Sværdet og synker i det ene Knæ.)

Hother.

Ha Balder!

Balder.

Ha Nanna! — Thor! — Jeg har fortient min Skiebne.

(Han dør, og en stærk Hvirvelvind gaaer over Skuepladsen.)

Nanna.

I Guder!

Hother.

Han er død, den store Balder!

En Stemme langt borte i Skoven.

Han er død, den store Balder!

Mange Stemmer, som svare hinanden imellem Klipperne.

Den store Balder er død.

(Det tordner. Odin og Frigga lade sig see paa en Skye, i en meget vemodig Stilling. Thor og mange af Aserne komme ud fra den ene Side af Skoven, og de tre Valkyrier fra den anden.)

Thor og hans Følge.

Odin, din Balder er død.

De tre Valkyrier.

Frigga, din Balder er død.

Thor.

Tordner, bryder! Storme, tuder!
Hyler, Himmel, Jord og Hav!
Hyler, Mennesker og Guder,
Ved den store Balders Grav!

Thor.

Krigens høie Guder græde,
Græde ved en Kæmpers Liig.

Ak

Ak vor Balder! Asers Glæde!
Kielen Elskov fældte dig.

Chor.

Ak vor Balder! Asers Glæde!
Kielen Elskov fældte dig!

Rota.

Nedlags hærdede Gudinder
Sorge ved en Kæmpers Liig.
Balder! Jetters Overvinder!
Lokes Onskab fældte dig.

Chor.

Balder! Jetters Overvinder!
Lokes Ondskab fældte dig.

Hother.

Hothers hede Taare flyder
Ved den store Balders Liig.
Ædle Balder! dine Dyder,
Ak, din Hoihed fældte dig!

Chor.

Ædle Balder! dine Dyder,
Ak, din Hoihed fældte dig!

Nanna.

See fra Hælvei Nanna græde,
Fromme Halvgud, ved dit Liig!
Menneskers og Guders Glæde!
Skiebnen ene fældte dig.

Chor.

Menneskers og Guders Glæde!
Skiebnen ene fældte dig.

Thor og hans Følge.

Odin, din Balder er død!

De tre Valkyrier.

Frigga, din Balder er død!

Mange Stemmer, som svare hinanden imellem Klipperne.

Den store Balder er død!

Slutnings-Chor.

Tordner, brøler! Storme, tuder!
Hyler, Himmel, Jord og Hav!
Hyler, Mennesker og Guder,
Ved den store Balders Grav!

Forklaring

over gamle, især mythologiske Ord og Navne, som forekomme i dette Stykke.

Alfader var eet af Odins Tilnavne; men betyder i dette Stykke det høieste Væsen, som raader for alle Ting og for Odin selv.

Alf, en Aand; det samme som Dæmon hos Grækerne. Der vare gode og onde Alfer; lyse og sorte, som Edda kalder dem.

Aser. As var et af Odins Tilnavne, og ligesaa gaves alle Guder Navn af Aser.

Asgard, (Asgaard,) Gudernes Borg eller Stad, opbygt af Odin og hans Brødre.

Asgards Fald. Paa Verdens Yderste skulde ogsaa Himmelen revne og Gudernes Bolig undergaae.

Balder, Odins og Friggas Søn, den beste og skiønneste blant Aserne. Hans Død og de Omstændigheder, som foraarsage den i dette Stykke, det er, hele Anlægget til samme, ere tagne deels af Edda (43, 44 og 45de Fabel,) deels af Saxos tredie Bog, og noget er, efter den vedtagne poetiske Frihed, lagt til, eller forandret.

Fenris Ulv var avlet af Loke med Troldkæmpinden Angerbode. Denne Ulv skulde i Surturs Kamp med Guderne opsluge Odin, som for denne Spaadoms skyld holdt ham bunden.

Find, et Trold af dette Navn.

Freya, den ypperste Gudinde efter Frigga, var Mennesker i Almindelighed, og særdeles Elskerne, bevaagen.

Frigga, Odins Kone og Balders Moder, den ypperste af alle Gudinder.

Gelder, Saxernes Konge, (efter Saxo i Hothers Levnet,) antages her at være dræbt af Hother, som derfor kaldes **Gelders Bane**.

Gevar, en Spaamand, Nannas Fader og Hothers Fosterfader, efter Saxo. Han giør ham og til Konge i Norge; men det er Gevar ikke i dette Stykke.

Guders Kamp. Guders Bane. Ved denne Verdens Undergang skulde Odin og de øvrige Guder kæmpe med Surtur og hans Følge, og alle omkomme i dettte Slag. Denne Tidspunkt kaldes i Edda **Ragnarokr**, Gudernes Tusmørke.

Hæl, Dødens Gudinde. Hun var Lokes og Troldkæmpinden Angerbodes Datter, og Odin havde kastet hende ned til hendes stygge Opholdssted.

Hælheim, Hæls Bolig. I Edda kaldes den **Helliur**, det er Helvede. Men da det Ord **Helvede** nu har

en

en anden Bemerkelse, saa maatte her et nyt Ord dannes til at betegne Hæls Bolig.

Hælvei, Dødeveien eller Veien til Hælhiem.

Herte eller **Hertha**, Jorden, anseet for et guddomeligt Væsen, og dyrket som en Gudinde af de gamle Tydske og Nordiske Folk, som ogsaa af Romerne og andre. Edda kalder denne Gudinde **Iørd**, (det er **Jord**, ligesom **Herte** kommer af det tydske **Erde**) og gior hende til Odins Datter og Kone, og til Thors, hans første Søns, Moder.

Hertedal, det Sted i Sielland, hvor Hertes Lund skal have været.

Hothbrod, Hothers Fader efter Saxo, som gior ham til Konge i Sverrig og saaledes Hother til en Svensk. Hvorimod Forfatteren til dette Stykke har fundet sig foraarsaget og berettiget til at regne Hother blant Skioldungerne.

Hother skal, efter Saxo, have været Konge til Danmark og Sverrig; men hans Levnet hos samme er en Kiede af Fabler, som dog har givet en bequem Anledning til Indholden af dette Stykke.

Lidskialf, i Edda **Hlidskialf**, et Sted i Asgard, fra hvilket Odin overseer den hele Verden.

Loke, en meget ond Gud, som, efter Edda, var Aarsag i Balders Død, og derfor af de andre Guder blev ført til en Hule, hvor de fæstede ham til tre Klipper, og han maatte lide den pinagtigste Straf indtil Verdens Undergang. Med Troldkæmpinden **Angerbode** avlede han **Fenris Ulv**, **Midgards-Ormen** og

Hæl.

Hæl. Han regnedes ogsaa blant Aserne, og var, uagtet hans Ondskab, deilig af Udseende.

Midgards-Ormen, en Slange, avlet af Loke med Troldkæmpinden Angerbode. Den skulde være med at tilveiebringe Verdens Undergang, og blev derfor af Odin kastet i det dybe Hav, hvor den voxte saaledes, at den laae uden om alle Lande og beed i Halen paa sig.

Mimer, Eieren af en Brønd, hvori Viisdom og Kundskab om det tilkommende laae forborgen, og hvoraf han drak hver Morgen. Odin maatte engang sætte sit Øie i Pant, for at faae en Drik af denne Brynd. Han skulde og, ved Surturs Anfald paa Guderne, ride til denne Brønd og søge Raad hos Mimer paa sine og sin Krigshærs vegne.

Mimring. Saa kaldes her det Sværd, som Hother, efter Saxos Fortælling, havde frataget en Satyr eller Vildmand af samme Navn.

Nanna, Gevars Datter, elsket af Hother og af Balder, Odins Søn, efter Saxo; hvis Fortælling gaaer ud derpaa, at Hother ægtede Nanna, og siden dræbte Balder ved Hielp af et fortryllet Belte, som tre Nympher havde begavet ham med.

Nastrond var egentlig det Sted, hvor de Ugudelige skulde være efter Verdens Undergang. Men her skal dette Ord bemerke den gloende og brændende Verden mod Sonden, paa hvis yderste Ende Surtur havde Sæde, og som ellers i Edda kaldes **Muspel** eller **Muspelheim**.

Norner

Norner vare Skiebnens Gudinder, hvis Bud Odin selv maatte frygte og adlyde. De vare tre i Tal. Den ældste **Urd** (været) bestyrede det forgangne, den anden **Verande** (værende) det nærværende, og den yngste **Skuld** (skulde) det tilkommende.

Odin, Krigens Gud, den øverste blant Guderne, og Fader til dem alle.

Rota, een af Valkyrierne. See **Valkyrier**.

Skulda, (i Edda **Skuld**) den yngste Norne. See **Norner**.

Surtur, (den Sorte) Beherskeren af den gloende og brændende Verden, paa hvis yderste Ende hans Sæde eller Bolig var. See herovenfor **Nastrond**. Til den forud bestemte Tid skulde han med sin Hær overvinde og dræbe Odin og alle Guder, og derpaa opbrænde den hele Verden.

Thor var Gud for Torden og Styrke. Med sin Hammer ihielslog han Jetter, Trolde og andre Odins og Gudernes Fiender.

Tyr, een af de kiekkeste og viseste Guder, saa at man pleiede at sige ordsprogviis: Kiek som Tyr; viis som Tyr.

Valfader, de Dræbtes eller i Kamp omkomnes Fader; eet af Odins Tilnavne.

Valhall, (de Dræbtes Bolig) det Sted hvor alle Stridsmænd, som vare faldne for Fienden, saa herlig bevertedes af Odin. Det kaldes og jevnligen **Valhalla**;

men

men **Valhall** er det rette, og Valhalla egentlig det latinske Navn i Resenii Udgave af Edda.

Valkyrier vare Jomfruer eller Skioldmøer, som opvartede Heltene i Valhall. Tre af dem, blant hvilke **Rota**, udsendtes jevnligen af Odin til Feldtslage og Kampe, for at udkaare dem, som skulde dræbes; hvilken Forretning og Navnet **Valkyrie** bemerker. Disse tre har faaet Sted i dette Syngespil, og Rota gjøres til den ypperste blant dem.

Udgard, (Udgaard) Lokes Bolig uden for Himlen. Hans sædvanlige Navn i Edda er **Udgarda-Loke**, Loke af Udgard; og ligesaa kalder Saxo i Gormo den førstes Levnet ham Ugarthilocum.

Ymer, den første Kæmpe eller Jette, som levede, før Himmel og Jord blev til, og med sin Afkom blev ihielslagen af Odin og hans Brødre. Kun een af denne Kæmpeslegt, ved Navn **Bergelmir**, undflyede med Sine, og blev Stammefader til de følgende Jetter.

De

De tre Venner

eller

Hialmar, Asbiørn og Orvarodd.

En Fortælling

ved

Forfatteren af Sigrid.

Anledningen er tagen

af

Orvarodds Saga.

Der

Kampf

über

Diplomat, Bibliothek

und

Gymnasium.

Ein Beitrag

zur

Charakteristik der Zeit.

Übersetzungsrecht vorbehalten.

Druck von Engelmann & Co.
in
Langensalza.

Felices ter & amplius,
Quos irrupta tenet copula.

Nær Sigtun boede Hater, en fattig Bonde, dog ei ved sin egen Skyld, men ved Ufrugtbarheden af sine Agre, som vare besaaede med Stene i saadan Mængde, at der vilde Aarhundredes Flid til at rydde dem bort. Med alt det var Hater fornøiet og tilfreds; han var stedse munter, endskiønt hans hele Hiord bestod i een Koe og trende Faar; thi Dyden findes ofte hos Fattigdom. Med en Angel opholdt han fast aleene sit eget Liv, og sin eneste Søns, ved Navn Hialmar. Jeg efterlader dig ikke Rigdom, min Søn, sagde han ofte til ham, men du haver føre Lemmer, stærke Hænder, de skulle nære dig, ligesom mine have næret mig. Han øvede ham jevnligen i at bære

Byrder, i at løfte, i at løbe, i at kaste, i at svømme, i at ride. Paa saadan Maade dannes Krigeren, sagde han. Min Fader, nu glæder Odin ham, opdrog mig saaledes; derved blev jeg stærk, sund, haardfør og dristig, beqvem til i min Ungdom at følge Krigen. Gior du det samme ved din tiltagende Alder, og opliv din Faders Ære. Men min Fader giorde mig og til en sindig Kriger; han foresang mig ofte Odins høie Sang *). Den gior Krigeren menneskelig, betænksom, alvorlig, billig; uden den er Krigeren ikkun vild, fremfusende, ustadig, grum, saadan som vore fleste Fribyttere. De røve Bønder og Kiøbmænd, skiende Qvinder, myrde Børn. Den retskafne Kriger derimod beskytter Kiøbmænd og Bønder, forsvarer den uskyldige Alder, bevogter Kiønnets Ære, som er dets største Prydelse. Den første afskyes af alle; alle flye for ham; de ønske ham Useier og Vanlykke, og tilsidst falder han seierløs, uden Børn, og Skaldens Sang høres ei ved hans Grav.

Den

*) Odins høie Sang; det er Havamal, som indeholder en Sædelære, og af mange tilskrives Odin selv, eller dog udgives for at indeholde hans Moral.

Den modige og ædle Kriger derimod beklages af alle, Skalden opløfter sin Røst paa hans Høi, hver som gaaer forbi, ønsker: Odin være dig huld, lev engang evig vel i Gimle *)! Unge og spæde Jomfruer kalde ham deres Befrier; ved hans Arm beskyttede, haabe de at falde i Elskeres, og ei i Røveres Arme. Den unge Hialmar slyngede sig om sin Faders Arm, kyste sønligen hans Mund og sagde med bævende Stemme: Fader, lær mig ogsaa Odins høie Sang, at jeg maa blive den modige og ædle Kriger lig. Ømt trykte Hater ham op til det faderlige Bryst. Stille Taare runde, og han sagde: Vox, Hialmar, bliv din Faders Ære og Lyst. Fornøieligt var det at see, hvor hurtig Hialmar drog Aare paa Baad hos sin Fader, hvor behændig han satte Maddiken paa Krogen for ham; med hvilken Styrke han tog i, for at støde Baaden fra Land. Lysteligt var det at høre, naar de begge istemmede Odins høie Sang, og omliggende Bierge gave Gienlyd derefter.

*) Gimle, det Sted, hvor de Gode skulde opholde sig efter Verdens Undergang.

Nu var Hialmar atten Aar; stor og af føre Lemmer; et smukt, mildt, men derhos dristigt Aasyn. Han giorde aldrig noget uden Overlæg, aldrig talede han, uden først at tænke, aldrig fornærmede han nogen ved Ord eller Gierning, langsom i at beslutte, men stadig i at udføre. En Aften, da Maanen skinte klart, stod den Gamle uden for sin Hyttes Dør. Hialmar kom gaaende, og bar en Spand med Fiske i, og sit Fisker-Redskab paa Ryggen. Min Søn, sagde den Gamle, set fra dig; det er nu Tid, at jeg lærer dig den Vei, du herefter kommer til at betræde, thi du har nu den Alder, at du ei længer kan være en Hiemfødning. Den vide Verden staaer aaben for dig, og du bør begynde at betræde Ærens Vei. Dyb Eftertanke viste sig i Hialmars Ansigt; med et sagte Suk sagde han: Det er min Ære at være hos min Fader, at nære, at opholde ham, at være hans Trøst og Husvalelse i hans Alderdom. Du har længe nok levet for mig, svarede den Gamle, nu bør du og leve for Æren, for dig selv, for dit Fædreneland. Curiske og Esthniske Sørøvere beleire Skiærene. Neppe en Fiskerbaad af vore tør

vove

vove sig ud; og vore kiekke Krigere lade sig imidlertid noie med at rane Kiøbmanden, at berøve Bonden, at krænke Jomfruer, at dandse i Disa-Salen *), og at slikke Blodet paa Offer-Bollerne. Men du tier, min Søn! Trænger dit Fæderneslands Røst ei ind i dit Øre? Er du stuin for det Land, som fødte dig? — Meget skylder jeg det; men en Graahærdet, en Fader, ja mere end en Fader, kræver min Omhu. Nu vil jeg derfore gaae ind og tillave disse Fiske til Aftensmaaltid. De skulle nok blive tillavede, var den Gamles Giensvar; thi nu maa jeg begynde med at opvarte mig selv. For mig maa du ikke sørge; min gamle Ven og Naboe Haldor negter ikke at tage imod mig. Jeg vil blive Fledføring hos ham, og du mister intet derved uden disse Stene, og vinder derimod et evigt Navn og Rygte, thi min Aand spaaer mig forud, at du er bestikket til noget stort. Jeg foreskiller dig derfor ei mere dette, men jeg byder med en Faders Myndighed, at du skal adlyde. Jeg kiender

*) Disa-Sal, en Sal i Gudinden Disa eller Freya helldes Tempel; hvorvel Disa ogsaa bemerkede en Gudinde i Almindelighed, ligesom Disa Guder.

min Pligt, svarede Hialmar, og jeg føler dens Vegt, dens tunge Vegt for første gang, og erindrer mig nu de Ord, jeg saa ofte har hørt af dig, min elskede Fader; at Dyden er intet uden den koster noget; og hvor meget koster det dette Hierte at skilles fra dig! Men — og her taug han noget — min Beslutning er tagen, jeg vil stræbe at blive Fader og Farfader værdig, og opfylde det Haab, du haver fattet om mig. Her kyste Hater ham op til sit Bryst: Jeg har ikke forgieves opfødt dig. Du er min Søn. Nu først vil Maden smage mig, og førend jeg videre aabenbarer dig mine Hensigter, saa ville vi gaae ind at spise. Og da jeg nu for sidste gang kan nyde Mad tillavet ved din Haand, saa vil jeg ikke berøve dig den Glæde, herudi at vise din sønlige Hengivenhed. Over Maaltidet taltes lidet, men vel og overlagt. Man prisede Alfadørs Velgierninger, som gav Sundhed og Smag at fortære hans Gaver, man talte om Fordelene af et uskyldigt Liv, og man beklagede dem, som aldrig havde fornummet den Sødhed at giøre vel. Den er ulykkelig, sagde Hater, som med al sin Møie ei kan erindre sig at have giort een god Gierning sit hele Liv igiennem.

Efter

Efter Maaltidet sagde Hater: Da et saa vigtigt Trin staaer dig for, som det at gaae ind i den store Verden, og at vise dig ved Kongens Hof, saa er det fornødent og billigt, at giøre først en Bøn og et Offer til Alfader. Hater tog sin Øxe, og Hialmar ligeledes. De ginge ind i Stalden. Hater løste Koen og ledte den ud. Hvad, sagde Hialmar, min Fader skille sig ved sin eneste Koe! hvoraf vil han da siden leve? Det raader Alfader og Haldor for, svarede den Gamle. Koen blev slagtet paa sædvanlig Maade; Blodet fanget op i en Kiedel, Kiødet sønderhugget, altsammen lagt paa et Alter, opført af raae Stene, og tæt omlagt med Ved oven paa, og besprengt med Blodet. Derefter blev Ild sat paa det altsammen. Begge knælede ned ved Siden af Alteret, og Hater bad med høi Røst: Alfader, Odin, As, eller Wodan*) hvad du vil hede, du som boer i Gimle langt borte fra os, usynlig, og dog tilstede, merk paa min Tale, og vær naadig! Du Menneskenes Fader og Elsker, du kiender de samme Følelser, som nu

*) Wodan var eet af Odins Navne, og egentligen ikkun en anden Udtale deraf.

bevæge mit Hierte; thi du haver selv givet mig dem, det mishager dig derfor vist ikke, at mit Sind brænder for min Søn. Giv ham Styrke og Mod til at gaae de Farligheder i Møde, som nu forestaae ham! Lad ham blive Landets Værn, Fiendens Skrek, Undertrykkes Tilflugt; lad aldrig nedrig Hyklerie besmitte hans Tunge, endskiønt han skal staae for en Konge; lad ham overvinde det Had og den Misundelse, som hersker iblant Hofmænd, og lad ham før omkomme end begaae noget nedrigt, og vige fra de Forskrifter, jeg haver givet ham! Uendelig er din Vælde, og din Vrede imod dem som forsee sig. Naar Verden forgaaer, da vil det kiendes. Derpaa istemmede Hater nogle af de sidste Strophер af Voluspa *), og Hialmar sang med. Da slog Luen reent og høit i Veiret. Tak være dig, Alfader, raabte Hater, du har hørt min Bøn. Elskelige! — og herved lagde han sin Søns Hoved op til sit Bryst, — den Gud, som haver skabt Maanen og Stiernerne, han bevare din Dyd,

han

*) Voluspa er en mørk og mythologisk Digt om Guderne; de sidste Strophер af den handle om Verdens og Gudernes Undergang.

han giere dig Fædernelandet værdig! Saa længe du er dydig, vil Verden være smuk for dig, Maanen skinne klar, Stiernerne tindre. Men lad Last nærme sig dit Sind, strax bliver Verden stygg, Maanen sordunkles, og Stiernerne blive mørke; thi der er mørkt hos dig selv. Uskyldighed alene giør rolig, glad, munter, giver Verden sin Skionhed, og Mennesket klare Øine. Derefter ginge de begge ind i Hytten, og den Gamle formanede Hialmar til at give vel Agt paa hvad han drømte den Nat, ligesom han og paa sin Side vilde giøre det.

Om Morgenen fortalte Faderen først sin Drøm: Mig syntes, at jeg foer op i Luften, og Jorden var under mine Fødder; et ubeskriveligt Lys omgav mig, det blindede ikke, men giorde alting klart og gienneemsigtigt. Men efter en kort Tid foer jeg ned igien med end større Fart, og som jeg græd, og vilde ei forlade saa deiligt et Sted, gialdt en Røst i mine Øre: Du skal snart komme tilbage, for altid at blive her! Kiere Hialmar, blev den Gamle ved, og lagde Haanden

med et betydende Aasyn paa sin Søns Skulder, 80 Vintre spaae mig, at jeg snart skal forlade denne Jord, og komme til Alfader. Jeg følger efter, svarede Hialmar, naar Alfader vil. Min Drøm var og prægtig, men ikke saa prægtig. Paa eengang befandt jeg mig i en smuk Sal, prydet med ophængte forgyldte Skiolde. Udi det øverste Hiørne sad i Høisædet en anseelig Mand, til hvilken jeg havde stor Lyst at komme op, men en Biørn og en Lindorm hindrede mig deri. Vel gik jeg dem modig i Møde, men intet Jern bed paa dem; De stødte mig altid tilbage, indtil en mægtig og skiøn Haand jog dem bort, førte mig lige til Høisædet, og satte et kosteligt Guldsmykke paa min høire Arm. Men da jeg nu med Henrykkelse betragtede det, forsvandt det ikke aleene for mine Øine, men mig syntes og, at et Sverd giennemborede mig, og jeg vaagnede med Skrek og Pine. Min Søn, sagde Hater, denne Drøm betyder uden Tvivl, at du skal blive antaget ved Kongens Hof, og være nær ved at erlange hans Naade, men Biørnen og Lindormen, det er Ondskab og Smigger, som omringe hans Sæde, skulle længe

hindre

hindre dig deri. Tilsidst skal en merkelig Person erhverve dig den, men naar du best fryder dig derover, da skal du døe, og, som det synes, en voldsom Død. Men min Søn, døer du stridende for Æren, for dit Fæderneland, da døer du Heltenes Død. Saaledes udlegger jeg i det mindste vore Drømme; thi Fædrene have sagt, at Guderne ofte paa den Maade tilkiendegive os, hvad hendes skal. Stundom skeer det og ved Norner, stundom ved Fylgier *). Men alt saadant hendes ikkun dem, som de elske, som derved ei lade sig skrække fra den ærefulde Bane, de have begyndt at betræde; thi den Feige maa og døe, han døer i sin Seng, eller med Saar paa Ryggen, da den Tapre derimod setter sit Bryst mod Faren, og strider mod Lykken. Men Solen er allerede heit oppe, det er Tid at vi skilles ad. See her er den Hielm, som udi Slag haver taget imod Fiendens Hug; og med det samme tog han en blinkende Hielm ned af Veggen, og satte paa Sønnens Hoved. Udi hans venstre

Haand

*) Fylgier vare et Slags Genier eller Aander, som beskyttede Menneskет, og stedse fulgte med ham, hvorfor de kaldtes Fylgier.

Haand gav han ham et rødt Skiold med Guldkanter, og udi hans høire et tvegget Sverd. Med dette skal du jage din Fiende, og med hint afværge ham; begge Dele ere lige vigtige, og den sande Helt sparer sig for sit Fæderneland. Du skal erfare, at faa besidde saa gode og duelige Vaaben som du. Med dem vil du giøre Opsigt, og opvække Avind ved Kongens Hof. Ikke har jeg nødig, at formane dig til at være vaersom, ærbødig mod Kongen, mild imod alle, eftergivende, og dog ikke nedrig; thi dertil kiender jeg dig alt for vel. Lad Ondskab ikkun tale ilde om dig, bliv ved at beskiemme den ved dine Gierninger. Bliver Lykken dig gunstig, som jeg tænker, og Krigsskibe og Folk blive dig betroede, da vend dine Vaaben mod Curer, Esther, Finner, vort Riges naturlige Fiender; men lad aldrig dit Sverd drages mod nogen Dansk, mod nogen Norsk. De dyrke samme Guder som vi, de tale samme Sprog. Betænk, at din Farfader Haldan var en Dansk, og din Moder Alfhild fra Norge. Du bær hendes Billede, de samme ømme og fyrige Øine. Her kyste den Gamle dem, og vædede dem med sine

Taare.

Taare. Sønnen favnede ham, og sagde: Ved Alfader, Danske og Norske skulle altid være mine Brødre! — Ja, de ere, de bør være dine Brødre, deres Blod forenet flyder i dine Aarer. Lykkelig vil du altid være, min Hialmar, saa længe du erindrer dette. Men jeg hører Odins Fugle*) skrige, de vekke dig op til Strid og Kamp, og minde mig om, ei længer at opholde dig fra din Bestemmelse. See her — og nu førte han ham ud af Hytten — her gaaer Veien, som fører til Kongens Hof, til Ære, til Magt, og til et evigt Navn. Alfader ledsage dig, og Nordens Broderskab gaae aldrig ud af dit Minde! Hialmar svarede lidet, hans Siel var betynget med Tanker, og arbeidede under faderlige Formaninger til noget stort. Langsom fiernede han sig, saae undertiden tilbage til den omme Fader med kierlige, dog ei vankelmodige Øine, thi hans Beslutning var tagen. Hater fulgte med Øinene, indtil den krumme Vei om Bierget skiulte ham, da løftede han sine Hænder til Himlen: Ei beder jeg om langt Liv for Hialmar, men om Ære og Dyd, og vil du, Alfader,

legge

*) Odins Fugle vare Ravne.

legge dette til, at han maa lukke mine Øine, da har jeg intet mere at ønske.

Nu kom Hialmar inden føie Tid til Sigtun. Han gik ind for Kongens Bord. Herre, sagde han, en ung Krigsmand tilbyder sin Tieneste. Før Kongen kunde svare, brød een af hans Kæmper ind: Uden Skieg paa Hage overvinder du vel Curer og Esther. Hialmar taug hertil, og sagde til Kongen: Min Tieneste vil maaskee ei blive ganske unyttig. Hvo er du? spurgte endelig Kongen. — Hialmar er mit Navn, og Hater min Fader boer ei langt herfra. —— Du har en brav Mand til Fader; træd i hans Fodspor! Set dig hos mine Kæmper paa Bænken, og drik af Horn med dem. Hialmar satte sig nederst. Det er den rige Haters Søn, sagde Bolvise, den samme som først havde spottet ham, til sine Kammerader; han bær al sin Rigdom paa sig. Længe, ja Livstid, vil han komme til at sidde nederst; thi ikke formaaet hans svage Arm at løfte det tunge Sverd. De fleste nærværende brugte ligedane Uqvemsord efter Sædvane, hvorved de havde forjaget alle tapre

Mænd.

Mænd. Det mishagede Kongen meget, men for svag til at sige imod, blev han et nyt Beviis paa den Sandhed, at en overdreven Godhed skader mere end en viis Strenghed. Det var brugeligt, at enhver Nykommen skulde, naar han første gang drak af Hornet, giøre et Løfte om at begaae nogen sær mandig Gierning. Da Raden kom til Hialmar, hørtes allevegne spidse og spodske Ord. Den unge Helt vil vist bringe Thor i Forglemmelse; let bliver det for ham at drage Midgards-Ormen med Krog. Med et høit, ædelt og roligt Aasyn reyste Hialmar sig: Ved Haters Siel, ved mit Sverd og ved Kongens Lykke, sværger jeg, at ville altid opfylde min Pligt, hvorhen Kongen og Æren byder mig at gaae; men da hver skal paatage sig en sær Manddoms-Gierning, saa vil jeg udbede mig et Skib og tredive Mand for at bestride den Finske Søerøver Cuso. Ikke andet, raabte Bolvise, jeg tænkte at han vilde have ført den Danske Frode bunden hid. Men det er endda for meget; jeg frygter for, Herre, at den unge Mand omkommer i Forsøget. Da er Tabet af saa snart erstattet, svarede Kong Yngvar; mit Minde har du, Hialmar,

Helten

Helten udsøgte derpaa tredive unge raske Mænd af nær hos boende Bønderkarle, øvede dem nogen Tid i Vaaben, og besteg derpaa med dem et Fartøi. Da han gik ombord, sagde Bolvise: Overfald din Fiende om Natten, da er du baade visseſt paa Seieren, og bliver ei heller ræd for Fiendens bistre Aasyn. Jeg vil, svarede Hialmar, at Solen skal see paa Cusos Flugt. Derpaa stødte han Skibet fra Land, og kom under fulde Seil sin Fiende snart i Møde udi Skiærene. Cuso havde just fuldendet at plyndre et Dansk Kiøbmandsskib, og sadde tre Mænd og et ungt Fruentimmer bundne i det ene Rum; han tænkte at selge dem ved sin Ankomst til Finland. Men i det samme seilede Hialmar ned paa ham, og med Krigsraab udeskede ham til Strid. Cuso var strax ferdig. Striden var haard, men kort; thi Hialmar lod regne en stor Hagel paa dem, saa at de maatte bukke sig ned, og sprang han i det samme med tive af sine Mænd paa Dekket, huggende ned for Fode. Cuso kaſtede sig over Borde, for ei levende at falde i Seierherrens Hænder; tre og tredive af hans Mænd bleve slagne, og atten fangne. Hialmar mistede to Mænd,

og

og havde nogle Saarede, fik og selv et lidet Saar i den venstre Arm. De bundne lod han strax løse, og spurgte hvo de vare. Den ældste tog Ordet og sagde: Mit Navn er Neri, min Stand Handelskab, og mit Forsæt at reise til Garde-Rige for at kiøbe Skindvare; disse, Asbiorn og Hafthor, ere mine Sønner, og denne, Vera, min eneste Dotter; Vor Frihed tør og kan jeg ikke haabe, men vort Liv beder jeg om, og min Datters Ære. Det er ei min Vane, svarede Hialmar, at bedrøve de Ulykkelige, og mindst mine Landsmænd; thi eet Sprog, een Herkomst, een Tro forbinde mig til at anse Svenske og Danske for eet Folk. Følger med mig; eders Liv, eders Frihed er eders, og vee den, som tør antaste et uskyldigt Fruentimmers Ære. I skulde være lige saa sikre i Sigtun, som i eders eget Hiem. Hialmar blev med Frydesang imodtaget af Almuen ved Hiemkomsten. Denne er den, som befriede os fra den grumme Søerøver, som ingen af vore Kæmper torde forjage; saa lydde det Almindeliges Røst. Hialmar gik for Kongen, og de Fangne fulgte ham. Herre! ved dine Svenskes tapre Arm, sagde Hialmar, har Alfader for-

undt mig Seier over den grumme Cuso. Disse fangne Finner kunde efter Skik og Krigens Ret dræbes; men mig synes, at du vil have større Nytte af dem, om du gior dem til Trælle og bruger dem paa dine Avlsgaarde. Og hvad disse fire Danske angaaer, lagde Hialmar til, da har jeg lovet dem Frihed, og Sikkerhed at vende tilbage til deres Land. Dit Raad er got, svarede Yngvar, og jeg vil følge det. Skal nu Haters Søn, raabte Bolvise, indføre nye Skik; saadane Misdædere fortiene Døden, og de Danske burde selges. Hialmar svarede: De ere ei vore Fanger, de vare det af Cuso, og nu børde nyde got af vor Seier. De Danske, smysede Bolvise, nyde got af de Svenskes Seier! Hvem de endog ere, saa har jeg befriet dem, svarede den unge Helt, og jeg har lovet dem Frihed, og en ærlig Krigsmand bør holde sit Ord. Dette udbeder jeg mig af Kongen, som en Naade, af Kongen, ved hvis Lykke jeg haver seiret. Yngvar, som begyndte efterhaanden at føle, at han var Konge, (thi alle hans Raad og Kæmper havde ved Hyklerie indsvøbt hans Siel i en Taage,) blev nu glad ved at nogen stod de gode Tilbøieligheder bi, som ulmede

udi

udi hans Bryst, og sagde, at det skulde saa være, som Hialmar havde lovet. De Danske vendte derpaa hiem til deres Land, undtagen Asbiørn, een af de tvende unge Mænd. Lad mig blive hos dig, Hialmar, sagde han, og lær mig at overvinde indsuet Had og Fordomme. Den, som elsker mig, elsker jeg og, gav Hialmar til Svar; hver Dydig er min Frende, om han end var en Blaamand. Bolvise rystede paa Hovedet, og sagde: Denne Hialmar gior os til Kierlinger.

Noget efter kom Tidende, at en stor Hær af Finner havde løbet ind af Stoksund, og sat en anseelig Magt i Land. De truede at øde alt, for at hevne Cusos Død. Skiønne Frugter af Hialmars Seier! raabte Bolvise og hans Anhang, den tiener ikkun til at frembringe vor Undergang. I forglemme, sagde Hialmar, at I ere Svenske og hine Finner. Ja, var Bolvises Gienvar, du forglemmer, at Asbiørn din troe Staldbroder er Dansk, og Finnens Fange. Hialmar taug; Asbiørn aleene, som kiendte ham neie, kunde merke, at han var vred, paa det, at han skiød det ene Øie-

bryn noget høiere i Veiret end det andet. Den Svenske Hær var allerede i Bevægelse for at bryde op, og Hialmar stod i Spidsen af sine Folk, men Haldor kom i det samme flyvende som en Piil, og hviskede ham i Øret: Din Fader ligger paa det yderste, vil du lukke hans Øine, og annamme hans Velsignelse, da maa du skynde dig. Hialmar lod ham forføie sig til Asbiørn, som endda ei var kommet, fordi han ikke var fuldvæbnet, hilse og bede, at han vilde anføre hans Trop, saasom han selv maatte nødvendigen begive sig noget bort til sin døende Fader, men haabede dog at komme betids til Striden. Ufortøvet svingede Hialmar sig paa sin Hest, og endskiønt den var den beste Løber i hele Sigtun, saa løb den dog ei saa snart, som Hialmars Ønsker. At svinge sig af Hesten, at binde den fast ved et Træ, at lukke Hyttens Dør op, og at omfavne sin Faders Haand, liggende paa Knæ for hans Seng, var et Øieblikks Sag. Nu dør jeg fornøiet, sagde den Gamle, og giorde Forsøg at reyse sig, men faldt afmægtig tilbage; jeg seer dig, intet lykkeligere er mig hendet. Min Fader! og mere kunde Hialmar ei

sige;

ſige; hans høie Siel arbeidede under tunge og ſvare Tanker. Den kunde, for Tankers Mangfoldighed og idel Fornemmelſe, ei giøre ſig, mindre andre, Rede for hvad den tænkte. Min Søn, ſagde atter den Gamle, og giorde atter kraftesløſe Forſøg med at reyſe ſig, elſk din Konge, dit Land, elſk Alfader! Alfader velſigne dig, kiere Hialmar! og her døde den Gamle. Da reyſte Hialmar ſig, og lagde ſin Mund paa hans Mund med diſſe Ord: beſte Fader! Kort efter ſatte han ſig ned, grundede noget, gik ud og gav Befaling til ſin Faders Begravelſe. Haldors Trælle kaſtede i en Haſt en Høi op, Hialmar arbeidede ſelv med. Haters Liig blev nedſat deri, med ſtore Stene om, og efterat alting var ferdig, qvad Hialmar en Sang, hvis Indhold var; at hans Fader hvilede nu fra al Møie, og at han ønſkede at blive ham lig, og ſamles med ham i Gimle.

Derefter red han ſkyndig til Hæren igien, uden at nyde noget. Efter fiorten Timer kom han did, juſt ſom hans Landsmænd begyndte paa den Fløi, hvor hans Trop ſtod, at vige tilbage. Han

saae sin kiere Asbiorn i Fare, og bødede hastig med sit Skiold for ham, men fik i det samme et stort Hug i Siden, hvoraf han noget efter, saasom Blodet forlob ham, segnede ned af Hesten. Der blev da en stor Kamp om hans Legeme, som Fienden søgte at bemægtige sig; men Asbiorn giorde saadan Modstand, og stod over det, ret ligesom Løven over sit Rov, og opmuntrede saaledes derved de andre, at de dreve Fienden paa Flugt. Paa den anden Side derimod, hvor Bolvise stod, gik det anderledes til, thi der maatte de Svenske vige. Imidlertid havde dog Fienden lidt saa meget, at han trak sig tilbage til Skibene og seilede bort. Førend Slaget begyndte, savnede Bolvise Hialmar; han spurgte derfor Asbiorn: Hvor er nu din Helt? Sidder han bag Ovnen, af Frygt for de forbitrede Finner? Han kommer snart, blev Giensvaret; Finnerne skulle faae det at finde, og du skal dø af Harme. Han skal straffes, som den der har forløbet Hæren, brød Bolvise ind, og du som en fremmed Forræder.

Efterat

Efterat Hæren var vendt tilbage til Sigtun, gik Bolvise strax til Kongen, og sagde: Herre, Eders Yndling, den tapre Hialmar, forstak sig, da Slaget skulde gaae an, og kom vel endelig frem, men ei førend han meente, at det var forbi. Imidlertid lod han en Fremmed, en Dansk, anføre sine Folk, og derved, saa vidt det stod til ham, ranedes de Svenske Æren. Vel blev han saaret; dog ei for at bedekke nogen Svensk Mand, men denne kiere Fremmede, i hvis smukke Søster han er dødelig forelsket; thi det er ikkun paa Skrømt, at han har ladet hende vende tilbage til Danmark, og jeg frygter for, jeg skielver ved at sige det. — Siig kun ud, sagde Kongen. — Jeg tør ikke. — Giør, som jeg beder. — Herre, jeg frygter for, at han vil forraade Riget til de Danske. Den Skielm! raabte Kongen, og blussede i Ansigtet; han bør miste sit Liv. Nei Herre, svarede den onde og listige Bolvise, som endnu ei kiendte Helten ret, og derfore frygtede for, at han skulde opegge sine Folk til Modstand, lad det være nok at forvise ham, thi han har dog overvundet Euso. Ædelmodig er du altid, min Bolvise, sagde Kon-

gen, bring da strax den Befaling til ham. Ligesom Vinden farer frem over det platte Land med en utrolig Fart, da der er intet, som gior den Modstand, saa foer og Bolvise frem. Han traadde ind i Hialmars Kammer, hvor han laae svag og neppe kunde røre sig, og sagde med en bydende Stemme: Op, Hialmar! Kongen befaler dig strax at rømme hans Land, men du faaer Frihed at tage denne kiere Fremmede med dig. Jeg sulgte med ham, svarede Asbiørn med funklende Øine, om du end aldrig gav Lov dertil. Det er Kongen, som giver dig Lov, svarede Bolvise. Hvad har en Svensk Konge at byde over en Dansk Mand? Hold, kiere Asbiørn! sagde Hialmar med en svag Stemme; Yngvar er min Konge, og saa længe du er i hans Land og i hans Hær, saa er han og din Konge. Hialmar! sagde Asbiørn, og lagde hans Haand i sin, din Konge er og min Konge. Hvilke kiere Venner, sagde Bolvise spodsk, det vilde og være Skade at skille dem ad. Og du Hialmar, du er altid sagtmodig og from; jeg vidste nok at du var en ret Helt. Men Tiden gaaer, sid strax op.

Vil

Vil du da dræbe Hialmar, sagde Asbiorn. — Det vilde være ilde at skille Verden ved saadan Helt. — Du spotter, men var det ei for Hialmars skyld, da skulde min Haand snart lære dig andet. Her søgte Bolvise til Døren. Kongens Bud bør adlydes, sagde Hialmar, frygt ikke, Bolvise! jeg ærer min Konge i hans Sendebud — og med det samme forsøgte han paa at staae op — men maa mig ikke undes det Skib at drage bort paa, hvormed jeg overvandt Cuso. Det er Kongens, blev svaret; du har din Hest, og vær inden een Time udaf Staden. Forbandede! raabte Asbiorn, og tog til sit Sverd. Asbiorn, sagde Hialmar med en sat Stemme, du forglemmer dig selv. Det er sandt, svarede den Danske Helt, hils din Konge, som sendte dig, og sig ham, at vi ufortøvet skulle forlade denne Stad. Asbiorn sadlede derpaa begges Heste op; han og et Par andre hiulpe Hialmar op paa Hesten, og maatte binde ham fast paa den, thi han var saa afmægtig, at han ikke kunde holde sig selv. Derefter begave de sig i saadant et bedrøveligt Optog paa Veien, efterfulgte af store og smaa, som

høit velsignede dem, og forbandede Bolvise? Trende af Hialmars Folk vilde ei forlade ham. Efterat have redet i nogle Timer, maatte de for Hialmars Afmægtighed vende ind til en meget fattig Mands Hytte. Asgrim, saa hedte Manden, kom strax ud og hialp Hialmar af Hesten, lagde ham paa sin egen Seng, forbandt hans Saar, og satte Melk og vindtørret Rensdyr-Kiød for ham. Her maatte de blive i tre Dage, inden Hialmar saae sig i Stand til igien at ride. Ved Afskeden sagde Hialmar: Tak, min gode Gubbe! for al din Omsorg, men Tak er og det eneste, jeg kan give dig; den mægtige Ås, han maa belønne. Jeg er nokſom belønnet, svarede Asgrim, ved det en god Mand er gaaet ind under mit Tag, og haaber jeg, at Guderne derfor ville velsigne mit Huus. Denne Mand er billigere, end Hofmændene, udbrød Asbiørn. Alfader bevare mig fra, sagde da Asgrim, at være som de!

Da nu Hialmar og Følge rede videre, sagde Asbiørn: Staldbroder, jeg tænker, at vi ville ride til Østergothland, og see der at faae os et

Skib,

Skib, hvormed vi kunne seile til Danmark. — Hvad skulle vi giøre der? faldt Hialmar ham hastig ind i Talen. — Der er min Fader, han er pligtig at tage imod sin Velgiører. — Velgiører! — Ja det er du, elskelige Hialmar, du er min Velgiører. — Jeg har intet andet giort end hvad jeg burde. — Saa tænker du, den store Mand tænker saa, men jeg bør tænke anderledes. — Kiære Asbiørn, det er let, naturligt, at tænke saa. — Ja, naar man er dydig! Men hvorfor vil du er dette? det er dog ingen Skam at oppebære Velgierninger igien af dem, man har giort got imod; og hvad taler jeg om Velgierning? det er en Skyldighed, en Gield. — Vist er det ingen Skam, tvertimod det er en Glæde; men jeg bør være nær mit Fæderneland, for at tiene det i behøvende Tilfælde. — Dit Fæderneland har skilt sig ved dig, og din Forbindtlighed hører op. — Den døer ikke, før jeg; Naturen haver paalagt mig den. — Men bliver du saa nær, da kan Kongen, forført ved Bolvise, maaskee faae i Sinde at dræbe dig. — Det giør Kongen ikke. — Du kiender jo Yngvar. — Det er min Konge. — Nu vel, lad saa være,

men

men man bør dog ei kaste sig i unyttig Fare. — Vi skylde alle Naturen een Død. Med saa Ord, jeg vil blive i Østergothland; men du skal ei være landflygtig for min skyld, vend tilbage til Danmark. — Intet uden Døden skal adskille os. — Som du vil, dit Venskab er stort. — Ja, i Tapperhed og alle andre Dyder overgaaer du mig, aleene i Venskab vil jeg ikke vige for dig; men hvoraf vil du ernære dig? — Jeg vil give mig i Tieneste hos en Bonde. — Jeg vil og tiene der. — Du slæbe for min skyld! — Da kan jeg lette dit Arbeide, og intet er tungt, naar du vederqvæges. — Rare Dyd! — At elske dig, er en Vellyst for mig. Under flere saadane Samtaler kome de til Øster-Gothland, hvor de gave sig i Tieneste hos Halgrim, en rig Bonde. Men Asbiørn afferdige-de een af de tre, som havde fulgt dem, hemmeligen til Danmark, til sin Fader, gav ham alting tilkiende, og bad ham ufortøvet at komme did over med sin ganske Slegt, for at lindre Hialmars Vilkaar. Neri, som imidlertid havde ved en lykkelig Handel meget forbedret sine Omstændigheder, kom uden Forhaling. Uformodentlig

traadde

traadde de alle ind i Stuen til Hialmar. Velkommen mine Venner, sagde han, men I vederlegge alt for meget det, jeg var pligtig at gjøre, og nu overbeviises jeg om, hvilket min Fader altid har sagt mig, at de Danske ere trofaste Venner. Men hvad tænker I, at mine Landsmænd dømme om mig, hvad min Konge vil dømme? Din Konge, svarede Asbiørn heftig, han har afladet at være din Konge, saa snart han fordrev dig. Min Ven feiler, sagde Hialmar sagtmodig, men han feiler af Venskab; uopløselige Baand knytte mig til mit Fæderneland. — Jeg begierer ei heller, at du skal begaae noget ont imod det. — Det kan min Ven ei gjøre, men Yngvar vilde dog dømme, at jeg havde ont i Sinde, naar jeg nedsatte mig midt i Skiødet af en Dansk Slegt, et Folk, som han anseer for fiendtligt. Vel er det en Fordom, men man bør og bære over med Fordomme. — Jeg ærer din Ømhiertighed, men hvad vil du da gjøre? — Jeg vil begive mig til hin store Skov, der bygge mig en Hytte, og leve af Jagten. — Da vil jeg bære din Bue. — Hvordan, du vil ikke betiene dig af denne Leilighed, for at leve med Fader, med

Moder,

Moder, med Neri, med Gunhild, med Bera, med Hafthor. — Nei, min Ven er mig alt.

De Nyankomne søgte forgieves at raade dem herfra. Hialmar var ubevægelig, og Asbiørn vilde ei skilles fra ham. I det samme kom Tidende, at en Hær af Norske Fribyttere fra Helgeland havde giort Indfald i Sverrig, ganske slaget den Svenske Krigshær, omkommet Bolvise, som paa Flugten havde nedkastet sig for Seierherrens Fødder den forfærdelige (Orvarodd) bedet om sit Liv, og tilbudet sig at blive hans Træl, men faaet til Svar: For denne din Feighed skal du døe! og strax blevet igiennemstunget. Nu holdte de seierrige Norske Sigtun indsluttet, og deres Anfører Orvarodd forlangte ei mindre, end at Yngvar skulde romme Konge-Sædet, og lade ham igien sidde derpaa. Nu er det Tid at haste, sagde Hialmar, kan jeg ikke redde mit Fædreneland, som jeg tvivler paa, saa vil jeg dog ikke overleve det. Og jeg vil døe med dig, svarede Asbiorn. Ved Afskeden græd Gunhild meget, Bera svelgede Taarene ned,

thi

thi hun vilde ei bedreve sin Moder, Neri saae venlig bedrevet ud, og Hafthor vilde følge med, men Hialmar bød ham at blive hiemme, sine Forældre til Trøst.

Da de vare paa Veien, adspurgte Asbiørn Hialmar, hvorledes han vilde bære sig ad, med at redde sit Fæderneland; thi hvad formaae tvende imod mange, og imod Lykken? Orvarodd er ædelmodig, var Hialmars Giensvar, imod de tapre og aabenhiertede, men haard imod de feige og lumske. Jeg vil reent ud tilstaae ham, at jeg er Svensk, og at jeg har besluttet, enten at døe, eller at redde mit Fæderneland, og til den Ende fordre ham ud til en Tvekamp. — Men hvad skal jeg da giøre, spurgte Asbiørn, skal jeg være en ledig Tilskuer? Du giør, blev Svaret, hvad Ære, Dyd og Venskab byde dig. — Det er, ei at overlevе min Ven. Men hvorved er denne Orvarodd bleven saa mægtig, og hvorfor kaldes han saa? — Han er en fortreffelig Bueskytte, og hans Pile ere Dødens visse Bud; derfor kaldes han Orvar- eller Pile-Odd. Hans Fader var en

jevn

jevn Bonde, men ved sit Mod og Tapperhed har han samlet sig en Hær, overvundet over tive smaa Konger, og drager om fra Land til Land, aleene for at indlegge sig Ære, indtil han nu har anseet Sverrig for et bequemt Land at boe udi.

Efter foie Tid finge de den fiendtlige Leir i Sigte. Hvor er eders Anforer? spurgte Hialmar. Han holder Dom, blev svaret, over een af sine Krigsfolk, som beskyldes for at have voldtaget en Ægtekone. De ginge begge, Hialmar og Asbiørn, frem for ham, og forundrede den sidste sig meget over hans Høide; thi han var i sit Sæde ligesaa høi, som Asbiørn, nu han stod, og Forligheden svarede til Høiden. Du dømmer mig til at døe, hørte de den Skyldige sige, mig, som har bivaanet alle dine Krigstog; og hvorfor skal jeg døe? For en Svensk Kones skyld, for en Kone af din Fiende! Er ikke alt, hvad Fienden har, et Bytte og Nov for os? Jeg har befalet dig, svarede Orvarodd, at bekrige Mænd, og ei Qvinder. Men hvad nytter utidig Snak længere til? fører ham bort, Kamerader, og lader

ham

ham smage Øxen. Derpaa vendte han sig til de tvende Venner, og sagde: Hvad er Eders Forlangende, hvo ere I, og hvorfra komme I? Kan jeg tiene i noget? — Mit Navn er Hialmar, og denne er Asbiørn. — Jeg har hørt meget og got tale om eder. — Nu ere vi ei komne for at høre vor Lovsang, den skal Skalden giøre; men mit forurettede Fæderneland kræver dit Blod, og enten vil jeg udøse det, og befrie mit Fæderneland, eller og dee. — Det sidste bliver vist, naar du maaler dig med mig; jeg raader dig derfor, unge Mand, spar dit Liv. — Mit Liv er intet, naar mit Fæderneland kan frelses; og Orvarodd undslaaer sig vel ikke for en Tvekamp. — Det giør han ei, og til Beviis er der hans Handske. — Der er min igien. Men maa Asbiørn følge mig, thi vi kunne ei skilles ad. — Meget gierne, og saa mange dig behager, thi jeg har før overvundet flere. — Ikke forlanger jeg, at Asbiørn skal være bevæbnet. Nu tog Asbiørn Ordet: Min Ven behøver ei min Hielp, jeg vil ikkun være Vidne til hans Seier. — Men frygter du ikke, Hialmar, sagde Orvarodd, for min Bue? mine Pile føre Dødens

Bud. — Jeg er ikke bange for dine Pile, vi ville vexle Skud, og naar vi have forskudt os, da skal Sverdet skille vor Trette. — Derpaa blev sendt ind til Byen, som befandt sig i yderste Nød, og Tvekampen tilkiendegivet, samt Vilkaarene, at Beleiringen skulde være ophævet, saafremt Orvarodd blev overvundet, og at Byen derimod skulde overgive sig, om han vandt. Yngvar og Folket, som saae ingen Redning, gave Samtykke hertil; og nu blev Hialmar stor i Yngvars Tanker, og den Taage adspredte sig, som hidindtil havde hindret hans Øine fra at see Hialmars Fortieneſter. Hans feige Yndlinger kaldte nu Hialmar en Beskytter, sendt fra Odin selv.

Dagen efter blev Kredsen skrevet i det hvide Sand. Begge Heltene traadde i den, som to Løver. Orvarodd havde noget vildt og heftigt i sit Aasyn; han bukkede sig for over, ligesom en Løve, der vil giøre Anfald. Af alle Kræfter spendte han Buen med sin stærke Arm, og nu lagde han det dødelige Skud paa den. Hialmar stod med et roligt Aasyn, som den der er seier-

vis,

vis, og holdt Skioldet for sig, og i det han saae Buen spendt, vendte han sig over til Siden for at undgaae Skuddet. Men i det samme sprang Orvarodds Bue med en stor Lyd, og han trak sit Sverd, og løb ind imod Hialmar, for at stride nær ved, glemmende saaledes af Forvirring over sin Bues Vanheld, at han burde staae Hialmar et Skud. Og denne sidste var ved det, han havde heldet sig saa meget over, gledet ud og faldet. I denne Skynding glemte Asbiorn sig selv, og saae intet uden sin Ven og hans Fare. Vel var han vaabenløs, men han var stærk, hurtig og øvet i Brydekunsten. Hastig sprang han til, stødte med en Fart an paa Orvarodds uhyre Krop, og fattede ham i begge Sider med sine Hænder. Ret som en Eeg, der uvis, hvorhen den skal falde for den skarpe Øxe, helder først bag over, siden for, og endeligen styrter med en stor Fart bag ned, ret saa skeede det og med Orvarodd. Jorden rystede ved hans skrekkelige Fald, hans Vaaben gave Lyd fra sig, og Sverdet faldt langt bort af hans Haand. Nu stod Asbiorn over ham, og sagde: Dit Liv er nu i min Magt, og du fortiente at døe,

siden du brød Tvekampens Love, og vilde ei staae Hialmar et Skud, men pludseligen myrde ham. Odin er mit Vidne, svarede han, at det var af Forfærdelse over min Bues Vanlykke, at jeg glemte mig, og mit Forsæt var ikke at stride med Hialmar, før han var staaet op. — Nu, sagde Hialmar, som imidlertid havde reyst sig og kom til dem, ville vi begynde Kampen paa ny, og det med vore Sverde, siden Buen er unyttig. Nei, ædelmodige Fiender, svarede Orvarodd, vor Kamp bør forvandles til Venskab; thi Nornerne have spaaet mig, da jeg spurgte om Sverrig kunde af mig undertvinges, at det skulde skee, hvis jeg ikke bragtes til Fald uden Vaaben. Og nu er det skeet ved denne Danske Mand; derfor er Haabet mig betaget til Sædet i Sigtun, men ikke til eders Venskab. Det skienke vi dig, var Hialmars Giensvar; thi jeg svarer for Asbiørn, og er dette min glædeligste Dag, da jeg seer tre Fostbrødre*) af

*) Fostbrødre, saa kaldtes de, som svore sig sammen i saa fast et Venskab, at de lovede, at den ene ei skulde overleve den anden, og at han skulde hevne den andens Død. Et saadant Selskab kaldtes Fostbrødre-Lag.

af de tre Nordiske Folk, som giver mig et sikkert Haab om, at disse tre Folk skulle engang blive Venner. Rygtet om dette glade Udfald kom snart til Byen, og Yngvar og hans Folk ginge ud for at see og erfare dette forunderlige, en Dansk, en Norsk, og en Svensk, forenede sammen ved det inderligste Venskab. Det blev da afgiort, at Orvarodd skulde være den ypperste næst Kongen, saa Hialmar, og dernæst Asbiørn; hvorvel man havde megen Moie med at formaae den mellemste til at tage Sæde over Asbiørn. Bud blev nu sendt til Neri og Slegt. De komme, de glædede sig over Asbiorns Lykke; men Neri var ei at overtale til at blive der. Meget skylder jeg dig, min Søn, sagde han, men Fædrelandet gaaer over alt; det er mig nok, naar jeg veed, at det gaaer dig vel. Asbiorn havde gierne seet, at Orvarodd havde ægtet hans Søster Bera, thi hun var ikke utilbørlig dertil; men hans Sind stød aleene til Krig og Orlog, hvorfore han og blev bestikket til at bekrige Fremmede, og Hialmar og Asbiørn at værge Landet hiemme.

Engang hayde disse tre Venner denne Samtale. Nu krybe Kongens Smigrere for dig, sagde Asbiørn til Hialmar, disse Stolte og Feige, som før foragtede dig, ere nu og blevne dine Smigrere, og det fornøier mig, thi jeg beleer dem. Og jeg ærgrer mig over dem, svarede Orvarodd; vel har jeg ikke seet deres forrige Adfærd, men af deres nærværende nedrige Opførsel kan jeg slutte deres forrige; og jeg kan tænke, at de Svenske Hyklere ere ligesom de Norske. Var jeg i dit Sted, da skulde jeg nu haanligen begegne dem, og oplyse Kongen om deres skammelige Forhold. I fare vild, mine Venner, tog Hialmar til Orde, jeg bør hverken belee eller forhaane dem, langt mindre giøre dem ont. De ere Mennesker, have derfor kunnet feile, ja de ere mine Landsmænd. Skilte jeg Kongen ved dem, da skulde han have Meie ved at faae andre i deres Sted, som besadde deres øvrige Fortieneste. Ved saadan Sagtmodighed, Venlighed, Jevnhed i Sæder, Ædelhiertighed, vandt Hialmar alles Gemytter, og fik Tilnavn af den Hug-Store, det er den Høimodige; endog Gotrik, den nedrigste af Hof-Smigrerne, maatte

beundre

beundre ham, og kunde ikke hindre sig fra at bære nogen Agt for ham; hvorvel han tog sig vel vare for at træde i hans Fodspor, og havde været den første, der havde forladt ham, og tilbedet en anden, saasremt han var saldet i Kongens Unaade.

At opregne de mange lykkelige Søetog, som Orvarodd aarligen giorde, de mange herlige Seiervindinger, som Hialmar og Asbiorn jevnligen erholdte over adskillige Fiender, der saldt ind i Landet, det vilde blive Læserne kiedsomeligt; og det har kun været givet en Homer, at besynge idel Krig uden at trætte Læseren. Nok har jeg ogsaa allerede meldet om Slag, Kamp og Nederlag; derfor vil jeg nu underholde med behageligere Ting, og hvad behageligere end den spæde Elskov? Baade Mars og Odin, Krigens Guder, maatte jo bukke for den; den lille Cupido spøgte med den førstes Hielm, og Odin skabte sig i en Orms Liguelse, for at komme til sin elskte Gunlod. Under al denne Krigens Bulder voxte Ingeborg, Yngvars Datter, frem udi sit Jomfrue-Bur. Endnu var hun ikke seet af mange, men som hun fyldte sit femtende

Aar, saa syntes det Kongen at være Tid, at lade hende træde ind i Verden. Hun saaes derfore ved Disa-Offer, i de Dandse, som anstiltes Freya til Ære, og stundom skienkte hun i Kongens Sal Miød og Øl ind i Hornene for hans Mænd. Jarler, Herser, Kapper, fremmede Strids-Kæmper sukkede for hende; alle, undtagen de tre Fostbrødre. Orvarodd var dertil for vild, han fandt aleene Behag i Krig; Deilighed og mild Yadighed havde aldrig rørt hans Hierte. Asbiørn følte hendes Værd, men Venskab giorde, at han glemte sig selv, og tænkte paa sin Hialmar. Denne saae hende stedse an med Ærbødighed; hun var hellig og ærværdig i hans Øine, ei aleene som Kongens Datter, men som Jomfrue, og hans sædvanlige Betænksomhed forlod ham ei heller her. Hun var ei som Solen, der blinder Øiet, og for hvis Hede man maa flye, men lig Maanen var hun en Skionhed, hvis Glands man aldrig kunde blive kied af at besee, og hvis Aasyn lovede en vedvarig Mildhed. Ikke var hun prægtig klædt, men net; hendes Haar faldt ned i store sorte Lokker paa hendes Skuldre, Morgenrøden sad paa hen-

des

des Læber, og Freya befalede hvert Fied, hvert Handling. Herskede Bulder, Kiv og Klammer ved Kongens Bord, som ei var usædvanligt i de Tider, strax blev alting stille, naar hun traadde ind, og milde Fornemmelser udbredede sig i alles Ansigter. Var det trauurigt, stille, mistænkeligt, hvilket ikke er rart ved Konge-Hoffer, hendes Ankomst bortdrev det, og en rolig Glæde indtog dets Sted.

Oste sagde Asbiorn til Hialmar: Jeg begriber dig ikke, du seer med Opmerksomhed paa Ingeborg, Jomfruen er skiøn, og du forandres ikke; og du er dog aleene værdig at nyde den Skat. Hun er vist elskelig, svarede Hialmar, men man bør ei forekomme hendes Val. — Du skal vel see, at hun selv giver sin Kierlighed tilkiende. Det er ikke unge Jomfruers Viis. — Sandt nok i Ord, men ikke i Fagter. For hverdags Øine ere de Fagter ikke kiendelige, men et tænkende Øie undgaae de ei. Da hun engang rakte Orvarodd Hornet, og han tog det uden at see paa hende, men blev ved at tale med Kongen, og derefter paa

samme Maade flyede hende det igien, sagde Asbiorn siden til ham: Hvorledes kunde du være den Valkyrie saa nær, uden at røres, og uden engang at bevise almindelig Høflighed? Mænd bør ei være qvindagtige, svarede Orvarodd, og man forderver ikkun Fruentimret, ved at giøre saa meget af det. — Men er hun da ikke skion? — Jo, det er en skion Pige, men der ere flere smukke, og om faa Aar er det forbi.

Engang foer Prindsessen, med sine Fruentimre, og med sin Fader og hans Mænd, til Skoven for at plukke Rødder, som brugeligt var i de Dage. De tre Venner ginge efter Sædvane sammen, og talte om Forfædrenes Bedrifter, og hvad Tog Orvarodd skulde til næste Sommer giøre. I det samme hørte de et ynkeligt, hvorvel spædt Skrig. Prindsessen kom løbende med nogle af sine Møer, og en forfærdelig stor Biørn efter dem, som allerede var nær ved at naae Prindsessen, da Hialmar mødte ham, og tog ham af al Magt om Hovedet. De brødes noget, og den bred Hialmar i hans høire Haand. Men Asbiorn kom til, og rendte

sit

sit Sverd op i Biørnens Liv, saa den faldt død ned. I den Angest havde Prindsessen kastet sig lige i Orvarodds Arm. Han bar hende et Stykke, og da han saae hende i Sikkerhed, satte han hende ned. Men hun bluedes meget, og løb hastig tilbage til sine Moer. Af saadane, sagde Orvarodd siden, skal man giøre saa meget, som hverken vide at beskytte sig selv, eller at takke. Din Moder var og et Fruentimmer, sagde Hialmar, derfor bør man altid tale med Ærbødighed om dem.

Nu kaldte Dronningen, Gunhild, sin Datter for sig, og spurgte, om hun ei syntes, at den Mand, som havde reddet hende, burde og eie hende. Orvarodd! sagde hun, og blev heftig rød. — Nei Hialmar. — Nu udbredede en mild Rødme sig over hendes Kinder, og hendes nylig bestyrtede Øine bleve ømme. Hialmar, min Moder? Denne Helt tænker ikke paa mig, og jeg er endnu for ung til at tænke paa nogen. — Og dit Hierte føler dog for Hialmar. — Hvem . . . mit Hierte . . . det føler for ham, som for alle. — Du bedrager dig, mit Barn; jeg tænkte ligesom du, da jeg havde

seet

seet Yngvar; men en vis Banghed, som befaldt mig, naar han gik bort, og en vis Freidighed, som mig uafvidende ytrede sig hos mig, naar han kom, lærte mig snart anderledes. Hvi skifter du Farve? Dog vi ville for denne gang ei mere tale herom. — Dronningen søgte siden Leilighed at tale med Kongen om deres Datter, og at udforske hans Sindelav; thi han talede aldrig om sligt, saasom han aldrig tænkte derpaa. Men nu hun ytrede sig herom, talte han en Hoben frem og tilbage, hvoraf dog Slutningen blev, at hun burde giftes med en udenlandsk Konge, da det vilde være farligt for hans unge Søn, at gifte hende med en mægtig Mand i Landet. Dronningen tang for denne gang, thi hun vidste vel, at hun paa en anden Tid vilde finde ham ved et andet Sind.

I nogle Aar havde nu alting været roligt ved det Svenske Hof, og Fred herskket inde i Landet, samt Sikkerhed for udvortes Fiender, hvilket man altsammen maatte takke de tre Fostbrødre for. Paa den Tid levede Arngrim, en fornem Mand i Vest-Gothland; han var gift

med

med Gudrun, en Datter af Kong Frode i Danmark, og ved hende blevet Fader til Angantyr og elleve andre Sønner; men denne nævnes især, saasom han var den modigste, tapperste, og stærkeste af dem alle. Dog vare de alle stærke og mandige, men beladte med den Sygdom eller Raserie kaldet Berserkergang, som undertiden overfaldt dem, og som bestod deri, at de bede i Steen og Træ og hvad de kunde komme over, sprunge i Ild og Vand, sloge og knuſede alt hvad der var om dem. Udi saadan Tilstand stode Øinene stive i Hovedet, Fraaden gik af Munden, Aarer og Sener svolmede op, og alle Legemets Træk bleve forvendte. Sligt Onde opkom uden Tvivl af hidsigt Blod, af et halstyrigt Sind, og af en ond Samvittighed; thi disse Brødre foragtede Guderne, troede aleene paa sig selv og deres egne Kræfter, og deres Villie var deres Lov. Naar de saaledes havde raset en tidlang, faldt de i Afmagt, en hyppig Sved bedekkede deres Legemer, og en stor Traurighed overfaldt dem. Rygtet om Ingeborgs Skiønhed, Sagtmodighed og Dyd kom og for disse Brødres Ørne. Den ældste, Angantyr, blev strax rasende

af

af Kierlighed; han svor i sin Heftighed ved sit Sverd, at han skulde eie hende, hun vilde eller ei, eller og døe. Uden Forhaling blev et Skib udrustet. I en kort Tid komme de med en gunstig Vind til Sigtun. Ufortøvet sprunge de i Land, og ginge samme Aften ind i Kongens Sal, just som han sad til Bords. De hilsede Kongen paa en stolt Maade. Han spurgte, hvo de vare. Angantyr, førende Ordet for dem alle, svarede: Jeg er Angantyr, bekiendt over den ganske nordre Verden. Arngrim er min Fader, og Gudrun min Moder, en Datter af Leire-Konge; og disse ere mine Brødre. Jeg har hørt meget tale om dig, sagde Kongen; men hvad er dit Ærinde? Aldrig hørte jeg nogen giestfrie Mand spørge saaledes, svarede Angantyr, førend Fremmede havde siddet og mættet sig; og lidet maae Kongens Mænd vide, som ikke staae op, og giøre os Plads. Da stode Hialmar og elleve andre op, og satte sig paa den anden Bænk; hvorpaa Angantyr og hans Brødre kastede sig ned paa Benken. De foere uden Ophør i Maden, stegt, kaagt og spæget tærede de om hinanden med en forunderlig Gesvindighed,

og

og gnavede alting af indtil Benene; men Fisk og Urter viiste de haanligen fra sig, og vare nær ved at kaste det i Hovedet paa dem, som bare det om. Kongen lod Ingeborg gaae ind, og skienke for de nykomne Giester. Hun vilde ei gierne, saa at hendes Moder maatte opmuntre hende dertil. — Rygtet har sagt mig saa meget Ont om denne Angantyr og hans stygge Brødre; de skulle især være grove imod Fruentimmer. Rygtet bedrager undertiden, svarede Moderen, og om det end skulde sige sandt i alt, saa maae vi dog hædre deres Stand og Giestfriheden; og de maae vel lade dig være i Roe ved din Faders Side. Ved saadan Tiltale gik Ingeborg omsider, men hendes Trin vare matte, og hendes Hierte beklemt. Nu rakte hun Hornet til Angantyr, og vendte derhos Ansigtet til Siden. I det han tog det, klemte han hendes Finger, og foer hende med Haanden over Ansigtet. Hun blev rød som Blod. Men han tog hende med sin stærke Arm, drog hende ned paa sine Knæ, og omfavnede hende, uagtet al hendes Modstand. Derhos sagde han: Jeg har giort et Løfte at ægte denne lille Pige, og det Løfte fortryder mig ikke,

thi

thi hun staaer mig ret an; jeg haaber derfor, at du, Kong Yngvar, afslaaer ikke mit ærefulde Tilbud. Alle vare tause i Salen, Skrek og Angest bespændte dem alle; thi Anganthyrs Navn var forfærdeligt, og Gjestfriheden hellig. Orvarodd var da ude paa sine sædvanlige Krydstog, og Asbiern laae syg; og Hialmar taug, fordi han ventede paa Kongens Tale. Med en bævende Røst sagde endelig Yngvar: Paa den Maade vindes ei Kongers Døttre, og Adgangen til deres Hierte findes ei. — Vil du svare Ja eller Nei? brummede Anganthyr frem; og er det dig ubekiendt, at Kongers Døttre vindes ved Sverd, og at man drikker dem til i deres Fædres Hovedpander? — Nei, dette er utaaleligt! raabte Yngvar, og blev for første gang i sin Livstid ret vred; vil da ingen af mine Kæmper svare denne Praler? Den som tør vove sig i Kamp med ham, skal have min Datter til Belønning. Da opstod Hialmar og sagde: Berserk, jeg fordrer dig til Strid paa Samsøe, et umistænkt Sted, at møde der efter en Maaneds Forløb. Nu reyste Anganthyr sig, og satte Prindsessen paa Gulvet: Vil du Pusling møde mig? Jeg er ikke vant til at

gaae

gaae i Strid med Puslinger, men siden du endelig-gen er kied af dit Liv, saa vil jeg og unde dig den Fornøielse at miste det. Og du, vakre Pige, skal blive min Belønning; thi igiennem hans Hierte skal jeg bane mig Vei til dit. — Her holdt Ingeborg Haanden for Øinene og græd. — Ikke skulde jeg tænke, at du agtede denne Dreng, som neppe har Skiæg paa Hagen, høiere end mig. Han roser sig af at have erholdet nogle Seiervindinger; men over hvem? over nogle usle Finner. Og agter du ham høit, da skal du snart komme til at agte mig høiere, naar jeg giver hans Krop hen til Føde for Ravne og Krager. Nu gik Prindsessen ud, og styrtede sig i sin Moders Arme. Alting er forloret, raabte hun, Hialmar døer. Lang Tid behøvede hun, inden hun fik hende fortalt altsammen; de heftige og jevnlige Sukke afbrøde ofte hendes Tale. Moderen trøstede hende det beste hun kunde; tilstod at Angantyr var en stor Kæmper, men lagde til, at han var ikke uovervindelig, at intet var umueligt for Hialmars Tapperhed, og at Glæden vilde blive des større, naar han kom tilbage kronet med Seier og Ære. Hans Tapperhed er jeg vis

paa, svarede Datteren, og hans Kierlighed til mig vil desuden oplive den — og her slog hun Øinene ned med den elskværdige Bluferdighed, som først giver Skionhed sit rette Værd — men mit Hierte er saa tungt, det spaaer mig noget Ont. Den Spaadom siger intet andet, mit Barn, end at du elsker, svarede Moderen og smilede. Imidlertid havde Angantyr og hans Brodre begivet sig strax bort, fnysende af Vrede. En hurtig seilende Kogge blev uden Ophold udsendt for at oplede Orvarodd, og bede ham uden Forhaling komme hiem; thi ham havde Hialmar udseet til sin Følgemand, da der var lidet Haab om, at Asbiorn skulde i den korte Tid faae sin Sundhed. Denne Helt var meget utaalmodig; thi, sagde han, kiere Hialmar! jeg havde besluttet at følge dig i Liv og Død, og nu kan jeg ikke engang være Vidne til den Lykksalighed, du nyder i din Ingeborgs Omgang. Hialmar trostede ham, det beste han kunde, med Haab om at blive frisk, og at følge med, og om det end ikke skede, saa med det, at Asbiorns Lykke skulde følge ham, og med den Glæde, de begge vilde føle, naar han igien med Seier og Ære beklædt

kom

kom tilbage. Kongen og Dronningen vilde, at Bryllupet strax skulde skee, og Ingeborg var ei heller utilbøielig dertil. Men Hialmar sagde; jeg bør ikke nyde Belønningen, førend jeg har fortient den, og befriet Prindsessen fra den fæle Beiler. At miste mig som Frier vil blive tungt for hende, men at miste mig som Mand vilde blive end tyngre. Den mægtige Ås afværge det! brød Prindsessen ham bevæget ind i Talen, din Død er min Død, dit Liv mit Liv, kiære Hialmar; ikke vil jeg overleve dig.

Maaneden gik snart, og den syntes for det forelskte Par at være ikkun een Dag. Prindsessen syede i den Tid en Silke-Pantser til sin elskte Hialmar; den var tredobbelt syet, og saa mange Sting, saa mange gode Ønsker. Nu kom den forfærdelige Dag, da Ingeborg skulde skilles ved sin Kiereste. Asbiørn lod sig bære op i Kongens Sal. Min Ven, sagde han, hvi giorde du mig dette, hvi satte du Tiden saa kort, hvi maatte jeg ikke følge dig? Ak! omkommer du, da har mit Liv og Ende; heller med dig i Hæls Bolig, end i

Kongens Sal. Dog hvorfor giøre mig sørgelige Forestillinger? din Tapperhed er mig Borgen for dit og mit Liv; hvad taler jeg om mit Liv? det er ikke kostbart som dit, ingen Fæstemøe skal græde for det. Her brast Ingeborg ud i en Taare-Flod, hun hængde om sin Elskers Hals, Dødning-Farve overdrog hendes Hud, Ansigtet aleene var Ild, hun skielvede, men Hiertet brændte. Selv paaklædte hun ham Pantseret, rakte ham Skiold og Sverd, og satte Hielmen paa hans Hoved. Gaae, Hialmar, sagde hun giørende sig stærk, gaae hvor Dyd og Ære byde dig; Guderne være dine Ledsagere, og Elskov afværge de dødelige Skud! Freya sende dem tilbage til din Fiende! Helten var og bevæget, han elskte, men han var bevæget som en Helt. Min Elskov skal lære mig at figte dristigt, men tillige varligt, og jeg skal komme dig værdig tilbage. — Du er allerede mig værdig, og Angantyr fortiener ei at forøge din Seier. Her fløde atter Taarer. Hvorfore nøle vi saa længe, raabte Orvarodd, ved Qvindegraad blive vi selv til Qvinder; derved overvindes Angantyr ikke. Helte ere ogsaa Mennesker, sagde Asbiørn, og vee den

Helt,

Helt, som glemmer, at han er Menneske! Yngvar var bevæget, fordi alle vare bevægede; han maatte ligesom twinge sig dertil, og efter deres Bortgang satte han sig til at spille Skak. Gunhild græd, som Moder, som Dronning, som Fruentimmer. Hialmar bød dem alle Farvel paa en anstændig Maade, sin Ingeborg favnede og kyste han, og bad hende ei længes for meget, inden kort Tid vilde han være hos hende igien. Her ville vi endnu ei skilles ad, svarede hun, lige til Skibet vil jeg følge dig, og var det ikke dig imod og mig anstændigt, da vilde jeg følge til Samsøe; ei skulde det vilde Hav skræmme mig. Lige til Agnafit fulgte hun ham. Inderligen smertede det Asbiørn, at han ei kunde følge med. Nu skulde Hialmar stige paa Skibet. Ved Afskeden krystede Ingeborg ham i sine Arme, og Helten havde alt sit Mod nødig for ei at overvældes af Smerte. Hun satte selv en Guldring paa hans Finger, og qvad en Sang, hvis Indhold var, at han aldrig skulde glemme hende hver gang han saae paa den Ring, og derhos erindre sig, vel at stride tapperligen, men derhos varligen. Helten sluttede hende i sine

Arme, og gav hende tusinde Kys. Angantyr er ei saa forfærdelig, sagde han, jeg haver forhen overvundet ligesaa grumme Fiender. Denne Ring behøvtes ei for at bringe mig Ingeborg i Erindring; thi hun fylder min ganske Siel. Nu gik han ombord. Prindsessen gav sig endda nogenlunde tilfreds, saa længe hun kunde eine ham; men da det var forbi, udstønnede hun disse Ord: Ak jeg seer Hialmar aldrig meer! og faldt afmægtig i sine Pigers Arme.

Nu gik Skibet for fulde Seil; Vinden var feielig. Glad er jeg, sagde Orvarodd, at vi ere slupne fra den Jomfrue, hun er skabt til at omdanne Mænd til Qvinder. Ret har jeg giort, at jeg ikke har ladet mig daare af disse Dydens Fiender. Kald dem ei saa, sagde Hialmar, de oplive vor Tapperhed, og mildgiøre den. Siig snarere, faldt Orvarodd ham hastig ind i Talen, at de dræbe vor Tapperhed, og blødgiøre den, ja forvandle den til intet. — Det skal Angantyr faae at finde; Angantyr, som jeg uden min Elskov aldrig havde gaaet imod, thi paa Moders Side er

han

han Dansk, og min Faders Ord svæve mig i Minde. Efter faa Dages Seilads komme de til Samsøe, men ingen Angantyr og Brødre vare at see. Derfore ginge de op paa Land, og lode deres Mænd blive tilbage paa Skibet. For Tidsfordriv og Bevægelses skyld begave de sig ind i Skoven, og toge sig for at hugge Brænde. Imidlertid anlangede Angantyr og Brødre. Over de sidste kom Berserkergangen, og de ginge op paa Skibet, og ihielsloge hver en Mand. I det samme komme de tvende Helte udaf Skoven. Imod hvilke de andre løbe, grinende og skrigende, ligesom afsindige. Angantyr aleene var sig selv mægtig. Han vidste, hvad Helt han havde at stride med, og Ingeborgs Deilighed giorde ham sindig. Nu spurgte Hialmar sin Ven ad, hvilket han ansaae for mest, enten at stride imod Angantyr aleene, eller imod alle de andre elleve. Han svarede ufortøvet: Angantyr gielder de elleve, og elleve saadane til. Da vil jeg og stride imod ham, svarede Hialmar, thi du har ingen Ingeborg at figte for. Ei heller vil jeg have, gav Orvarodd til Giensvar; jeg figter, fordi det er min Fornøielse. Sagte sagde Hialmar

hos sig selv: For at hielpe min Ven, vilde Asbiorn have sagt. Da de komme hinanden nær, raabte Orvarodd: Til mig, I Kæmper! men ere I ærlige Mænd, da ikkun een af gangen. Det forstaaer sig, raabte de eenstemmigen. Men som Raseriet forlod dem efterhaanden, mistede de og deres Kræfter, saa at Orvarodd erholdt en temmelig let Seier, og havde ingen anden Meie med dem, end den, som de idelige Hug maatte foraarsage ham. Kort, de laae alle døde for hans Fødder. Men Hialmar fandt stor Modstand; Angantyr hug betænksom, han hug tunge Hug, han undveg behændig, og Striden med ham varede ligesaa længe, som med alle de andre elleve. Endelig laae han og død udstrakt paa Jorden. Nu stod Orvarodd paa en Steen, træt og mødig. Hvordan er det med dig, Fostbroder? spurgte han, mig synes Hæl sidder paa dine Læber. Hialmar svarede i en Sang, at han havde sexten dødelige Saar, og at hans Skiebne foraarsagedes derved, at han uagtet sin Faders Advarsel havde figtet imod een, der var af Dansk Blod. Han beklagede ei sit Livs Tab, men ikkun at han skulde miste Ingeborg; trøstede

sig

sig dog ved, at samles med hende i Freyas Sal.*) Han bad sin Ven at bringe Ringen til hende, og at føre hans døde Legeme hiem til Fædernelandet, for der at blive lagt ved Ingeborgs Side. Saa vis var han paa, at hun ei vilde overleve ham. Og hermed bøiede han Hovedet, segnede ned, og udgav sin Aand; thi alt Blodet var forløbet ham. Da Orvarodd havde udhvilet sig noget, gik han til de nærmeste Bønder, fik nogle af dem til Hielp, opkastede en Høi, og satte Angantyr og Brødre deri med deres fulde Rustning og Klæder. Derefter lagde han Hialmars Legeme ned i Salt, og seilede bort, havende fire Mænd fra Samsøe med sig. En Samsøisk Bonde satte sig, noget før han gik bort, i en Baad, og begav sig til Leire, hvor han tilkiendegav for Kong Frode, hvorledes det var gaaet hans Dotter-Sønner. Orvarodd havde ei saa god Bør tilbage som hen. Efterat være bleven noget omtumlet paa det vrede Hav, drev han endelig ind til Leire, hvor han strax uforfærdet gik i Land, og lige til Kongens Sal.

*) Freyas Sal, didhen troede vore Fædre at alle ulykkelige Forelskte komme.

Herre! sagde han, Gudernes Vrede har ført mig hid, ellers var jeg ikke kommet. Her seer du Orvarodd, som haver i Kamp dræbt dine Datter-Sønner. Nu kan du hævne dig, om du vil, men tillad mig først, at gjøre mig los fra et Løfte imod min afdøde Ven, at føre hans Legeme til Sigtun, til hans Elskelige; siden skal jeg paa Kæmpe-Løfte komme tilbage, og underkaste mig hvad du vil lade gaae over mig. Neri tog nu Ordet; Neri, som for sin Viisdom havde faaet et af de øverste Sæder ved den Danske Konges Bord: Herre! man behøver ikke at smigre eder, thi eders Gierninger kunde udstaae de Forstandiges Randsagning; Orvarodd har ei giort andet, end hvad enhver ærekier Mand burde giøre; han har fulgt sin Ven, han har i stændende Strid overvundet eders Datter-Sønner. Endskiønt min Søn er i det Fostbrødre-Laug, saa kan jeg dog, uden Frygt for at dadles, frit ud sige, at det bestaaer af sande Helte, af de tre Nordens Helte-Folk. Døden har allerede svækket denne Forening; giør I den ikke til intet. Den gamle Konge svarede med en ærværdig Stemme og Adfærd: Frygt ikke, Neri, jeg vil ei i Alderdommen forspilde det gode Navn, jeg har indlagt mig i Ungdommen. Tapperhed og Troskab beundrer jeg, endog hos Fiender. Du har giort din Pligt, Orvarodd! I dit Sted vilde

jeg

jeg have giort det samme. Anse Leire for Sigtun; og var ikke min Alder, da vilde jeg bede at optages i eders Brødrelaug. Aldrig har nogen Dansk Konge endnu begaaet noget nedrigt. Stræb du efter at vedligeholde det Venskab, som eders Selskab har begyndt at stifte imellem de tre Folk, og lad Dansk, Norsk og Svensk være eet.

Med hvor megen Agt end Orvarodd blev begegnet i Leire, saa begav han sig dog med første gielige Vind derfra. Min Pligt er at følge min døde Ven, sagde han, og ei Fornøielser i Kongers Sale. Da han nærmede sig Sigtun, lod han Ingeborg sige, at han og Hialmar komme tilbage, men at ingen maatte for det første vide det, uden hun. Jeg vil prøve, sagde han, hendes Troskab; den er vel, som alle Fruentimmers. Om Natten gik han derfore i Land, og i Dagbrækningen til hendes Jomfrue-Bur, som laae ved Enden af Staden. Een lod han gaae i forveien, for at sige, at de vare der. Selv kom han efter, bærende Hialmars døde Legeme. Da Budet kom ind, sad Prinsessen just og baldyrede en Silkekiortel til sin Elskte. Ved Hialmars Navn stod hun hastig op, kastede Maal og Sem, og løb med udstrakte Arme til Døren, i hvis Aabning Orvarodd holdt det døde Legeme for sig. Hun favnede det,

føiede sin Mund til Hialmars, og uden at tale et Ord blev i samme Øieblik stiv og død. — Ja hun elskte ham, sagde Orvarodd, det havde jeg ikke tænkt om et Fruentimmer; men hun er og ganske vist den eneste i sit Slags, jeg vil ikke sette Prøve paa dette farlige Kiøn. Derefter meldte han det for Kongen og Dronningen. Hun var utrøstelig. Kongen sagde, det var Skade, at det saaledes skulde gaae til, og tilbød ham dobbelt Ære og Magt imod forhen, som og Orvarodd for det første imodtog. Derefter opkastede Orvarodd en prægtig Gravhøi, og nedlagde deri de tvende Elskendes Legemer i samme Skikkelse som ved hendes Død. Alle da levende Skalder forevigede dem; alle Slags Strengeleg bleve opførte ved Jordefærden; men hvad som giorde den meest høitidelig var, at Asbiørn, den troe Asbiørn, som endda ei fuldkommen var bleven frisk, igiennemborede sig paa deres Grav. — Jeg vil, jeg bør holde mit Løfte; større Glæde findes i Dødens Boliger hos det elskte Par, end ved Yngvars Hof. — Selv Orvarodd kiededes ved Sigtun; hans afdøde Venner svævede for hans Øine. Han overgav al den Ære og Magt, han der nød, søgte Krigen i fremmede Lande, og døde endeligen i Rusland efter mange underlige Eventyrer.

Poesier

af

Ove Malling.

Ode
om
Alvidenheden.

Nei! sværm dog ei blant vilde Lyster om,
Støvklædte Siel! — Din Dommer i det Høie
Seer ned til dig fra evig Helligdom,
Og Hiertet selv er aabent for hans Øie.
Du zitrer, bange Aand! hans Aasyn nær.
Ja, frygt, og skielv, og flye! lyst-smittet som du er.

Dog flye — hvorfra? hvorhen? hvad hialp vel dig
Stormvindens Fart, Lysstraalens raske Vinge?
Hvad Engle-Flugt? Mon selv Cheruben sig
Kan ubemerkt forbi sin Skaber svinge?
Mon i det Svælg, hvor Rummet spændtes ud,
Opvises mindste Punkt, ueet af Rummets Gud?

Mon

Foer du end did, hvor intet Syn kan naae,
Hin Sol forbi, den Tanken neppe skimter,
Sank du end ned i Mørkets sidste Vraae,
Hvor Blink af Dag for Døden aldrig glimter;
Den Punkt, du fandt, den Punkt, du ikke fra,
Blev lige nær og klar for Verdners Jehova.

Umaalte Majestet! kan Flugten ei
Oplede sikkert Skiul for skrekket Synder,
Hvad Haab for mig? — Fortvivle — dee — O nei!
Molochers Trøst kun evig Qval forkynder.
Maaskee! — Ja, haabefulde Suk, ligt Abels Bøn
Vist Naade vandt for mig, som før for Adams Søn.

Velan! jeg zitrer for dit Aasyn ned.
Nu Øieblikkers Fryd sin Smigger taber.
Jeg føler al min Trang, min Usselhed,
Og haaber kun til dig, min Gud, min Skaber!
Du vred; og Kroners Pragt blev Skyggen lig.
Du blid; og Verdners Fald skal ei forfærde mig.

Hvad dristig Kaadhed snakker hist saa trygt?
" Alfader valgte sig ætherisk Bolig.

" Hvad

" Blant Engle blev hans høie Throne bygt.
" Glemt i mit Muld, kan jeg her krybe rolig;
" Cherubers Gud ei einer Mid og mig."
Kaadmundet Daare, tie! — dit Ønske skuffer dig.

Før Alper hævtes frem af Jordens Skiød,
Og Bølger rulte ned i hvalte Dale;
Før giennem Mørket nyfødt Lys frembrød,
Før Aander sang, og hørte Støvet tale;
Da kiendtes du i denne Livets Stund,
Da hørtes dette Sprog, som lyder af din Mund.

Nær hine Chor, som Rang om Thronen sik,
Er han og her, hvor Dødens Trælle bygge.
Han skuer grant, i samme Øieblik,
Seraphens Glands og Middens svage Skygge,
Hin største Soel, hint mindste Støve-Gran,
En Myre visne bort, en Verden staae i Brand.

Han vredes der, hvor avindplaget Siel
Paa søvnlos Seng udgrunder lumske Rænker;
Han merker hvert et Suk, som Guldets Træl
Ved giemte Skrin sit Hiertes Afgud skienker.

Ham skuffer ei Tartüfs frempinte Graad;
Han kiender Had og Svig i Hamans trædske Raad.

O blues da, du Mørkets svorne Ven!
Som dekker nedrig Siel med sminket Maske.
Tro Mørket ei! Jag Hykle-Væsnet hen!
Kun skabte Dine kan et Skin forraske.
Tænk dig ei ene, hvor du ingen seer;
Et evigt Vidne staaer din Side stedse nær.

Men du, din Artes Skam! som raser kiek,
Fra Svir til Svir, fra Synd til Dievle-Laster,
Som hos dig selv, hos andre, lige frek,
Til Trods for alt, mod Helvedbrødre haster,
Gru for din Dom, naar end din kaade Skiemt
Skal kiendes tegnet an, og høres uforglemt.

Den nærmer sig — maaskee med skyndte Skrit
Hin Rædslers Nat, hvor Tidens Grændse slipper,
Naar Frekhed sels, som spotted her saa frit,
Forgieves trygler Skiul af tændte Klipper.
Vee, vee mig! om jeg før ei tænkte paa,
At Hevnens Gud mit Liv og al min Omgang saae.

Til

Hans Kongelige Høihed

Arve-Prindsen,

paa hans Fødsels-Dag

den 11 October 1774.

Prinds! født til Kongeblodets Ære,
Dig Himlen stedse huld, Dig Jorden skiønsom være;
Dit Liv i ukrænkt Roe saa klart, saa dagerig,
Som Tvilling-Folket det i Dag tilønsker dig!
Vis bliver dig da sneehvid Alder;
Vist dette Navn, som staaer, naar Verden falder.

. . . . . .

See — ædelt Syn! Dit Øie værdigt —
Et Folk, fra Arrilds Tid klekt, trofast, stedse ferdigt
At hævde Thronens Glands med udstrakt Borgerarm
At ære moden Dyd i Kongevennens Barm,
See! dette Folk, hvis Tarv Du ynder,
Velsigner Dig, og Aaret, Du begynder.

Ei blot paa sleben Hofmands Læber
Velprydet Ynske sig frem til Dit Øre stræber;
End der, hvor gustne Flid ved dig Opmuntring fik,
Der gløde Hierterne for elskte Frederik,
Der lyde Glædskabs muntre Bønner.
Hvo var dem værd, som Du, blant Konge-Sønner?

Nedarvet Rang fra klekke Fædre
Var ikke nok for Dig; Du kiendte Æren bedre.
Du fandt, at egen Glands er Fyrstens sande Værd,
At Purpurkaaben ei gior Konge-Sønnen kier,
At Helteblod, som Dyd ernærte,
Ny Adel vandt i kongeværdigt Hierte.

Høit over indbildt Æres Skygger,
Og Purpurpragtens Skin og Vellyst's kielne Smiger,
Steeg da din Attraa frem, veiledt af vinget Flid,
Did, hvor usminket Dyd, sin Yndling stedse blid,
Hos Viisdom boer, hvor begge lære
Velbanet Vei til ubesmittet Ære.

Der

Der saae Du hine ædle Pligter,
Hvortil den Vises Siel paa Høiheds Spidse sigter;
Hin Roes, der kiøbtes ei ved Millioners Blod,
Hin Sindets sande Roe, hint uforsagte Mod,
Som, savnte tit paa Ladheds Leie,
Mod Guld, og Pragt, og Kroner vegtigst veie.

Da lærte Du — hvor rart til Hove! —
At bøie villig Siel for Himlens vise Love,
At følge Klogskabs Vink, ei blotte Sandsers Lyst,
At føde Troskabs Ild i svigfri Broder-Bryst,
At tænke mildt til Slegters Nytte,
At hædre Dyd, endog i mørknet Hytte.

Livsaligt Skrit mod Ærens Tempel!
Held Dig, o dyre Prinds! ja, Held Din Dyds Exempel!
Bliv ved, som Christians, som Folkets hulde Ven!
Vink stræbsom Troskab frem; for Staten stræber den.
Skyt sindigt Mod; det skytter Kronen.
Lad krybend Svig ei nærme sig til Thronen.

Ynd Hiertets Adel, hvor den findes;
Lad meer ved hoiſom Flid end nœsvis Tryglen vindes;
Und arbeidvante Flok, til Ploven boiet ned,
Den velfortiente Lon, der lindrer gavnrig Sved.
Bliv ved! og nyd for heldig Moie
Alt hvad din Siel kan værdigt nok fornoie!

Nyd al den Glands, ſom Himlen deler!
Nyd kronet Broders Gunſt, og Folkets Æremæler!
Nyd Sundhed, Livets Liv, indtil Din ſidſte Dag!
Nyd Hymens rene Fryd i ønſkte Favnetag!
Kiend hos en Rad af kiekke Sønner
Skioldungers Blod, viſt kiert, mens Cimbren ſkionner!

Da ſkal, i Danſke Hierter prentet,
Din Roes ei prunke blot paa Marmor-Monumentet;
Endda, naar Kunſt og Skrift ved Tiden jevnes ud,
Naar Steenziraten ſelv nedglider Brud i Brud,
Skal tuſindtunget Rygte lære,
At Venne-Navn gav Fyrſte-Navnet Ære.

Pligterne imod Selskabet.

Til en Mand, der lever i Eensomhed.

Efter

Ode sur les devoirs de la societé,

af Thomas.

Vaagn, lade Borger, vaagn, til Verdens, Statens Gavn!
Bortdrømte Leve-Aar vanære kun din Skaber.
Vaagn, før dit skumre Liv i evig Nat sig taber!
Hvo nævner da dit Navn?

Du troer dig Philosoph; men sande Vises Rang
Kan ingen stoisk Siel, som Løn for Ladhed, kræve.
Du skabtes ei til Søvn. Du fødtes til at leve,
Og døer i Lediggang.

Sku Verdens Bygning an; lær der at blive viis!
Betragt hvad Liv, hvad Drift end i de mindste Dele!
Hvert virker som det bør, og virker til det Hele;
Alt til sin Skabers Priis.

Tifold gir dyrket Jord nedlagte Frøe igien;
Vand frugtbar gior dens Skiød, hvor Kornet Roden
hefter;
Luft lokker Spiren frem; Ild nærer Verdens Kræfter,
Og alting nærer den.

Og du, som Guddoms Kraft og Aanders Evner
fik,
Du, Himlens Yndling, skabt til Evigheders Ære,
Du glemmer Liv og dig, og synes skabt at være
Kun for et Øieblik!

Før du til Verden kom, da stræbte Fædres Flid
At granske Kunster ud, og Love, dig til Nytte,
At dynge Volde frem, for dig og Dit at skytte
I frygtet Feide-Tid.

Født svag og værgeløs, Hielp ilte dig imod;
Du fandt i sikker Boe et velberedet Leie,
Mod Kulden venligt Skiul, mod Afmagt kraftig
Pleie,
Og alt til Overflod.

Yd

Ud da dit Fædreland den Gield, Naturen bød.
Dit Fædreland! — o tænk! og gys, hver gang det nævnes!
Mon ei dets svegne Ret paa troles Borger hevnes?
Glad priser det hans Død.

Af fyrigt Borger-Mod var fordum Cimbren varm,
Og Fædrestavnens Held var største Held, han kiendte.
O Skam for Cimbrens Søn! En Ild, som Æren tændte,
Blev mat i kielnet Barm.

Dig viser Dydens Tolk paa Velfærds Bane frem;
Dig høster Bondens Arm indfredet Agers Grøde;
For dig gaaer Krigeren Mordkuglerne i Møde;
Og hvad giør du for dem?

Ei nok! Mod Pligten kold, du qvæler Hjertets Sprog.
Mon du da al Natur, med Borger Navnet, hader?
Det vellystrige Navn af Mand, af Søn, af Fader
Ei høres i din Krog.

Fiskærdet Samojed, skiønt sidste af vort Kiøn,
Seer dog med freidigt Blik sin yndte Mage smile,
Udbreder haarrigt Skind for mødig Faders Hvile,
Og favner spæde Søn.

Og du, ved egen Flid meer følesløs end han,
Hvor nær blant disse Leed af skabte Væsners Kiede,
Hvor Livet arter ud, hvor sidste Gnist af Glæde
Ei mere virke kan!

O maatte Venskabs Ild dog ulme i dit Bryst,
Og glode Vaaren frem i nu iiskolde Hierte!
Maaskee du da en Dag velsigner den, der lærte
Dig Livets sande Lyst.

Men Venskab finder kun hos vakte Siele Sted;
Den næres kun ved Dyd; den trives, hvor den nytter.
Den kryber ei i Skiul i Ørkners tause Hytter,
Dens Liv er Virksomhed.

Skyvl

Skiul du ei heller dig! viid, Brødres Trang
har Ret
Til Brødres meer end nok — o tit forglemte Lære! —
Kun den fortiener Vid, og Magt, og Guld, og Ære,
Som veed at bruge det.

Du dysser dig i Søvn, mens hule Jammerskrig
Fra kummerplagte Vraaer omkring dit Leie lyde,
Mens hede Taare ned paa svulne Kinder flyde.
O lad dem røre dig!

See gustne Modres Harm! hør Faderløses Raab!
See Fædre, trykte ned af Aar og Kuld og Hunger!
See Enker drevne bort af Nidskheds Ögle-Unger
Fra Huus, og Brød, og Haab!

Naar disses sidste Suk, udpiint af dræbsom Nød,
I Dødens Rige selv, til Spot for Jorden, høres,
Maaskee skal Furier — o skielv! — til Medynk
røres,
Og hevne deres Død.

" Jeg

" Jeg ofre mine Aar blant Folk, der skiønne lidt
" Paa Venskabs dyre Flid! blant Folk, hvor Troskab
selges,
" Hvor Hiertets laante Sprog til Skiul for Rænker
vælges,
" Hvor Dyden spottes frit.

" Hvor Æren veier lidt mod Guld og Herskelyst,
" Hvor Mængden kryber dybt ved heldig Voldsmands
Fødder,
" Men agter ei sin Ven, ja ofte Dolken støder
" I huld Velgiørers Bryst.

" Nei, Fred! — I velvalgt Roe jeg lever bedre her,
" Forglemt... Ah! feige Mand! saa flygter du for Laster?
Men siig, om Dyden saa fra hvert et Selskab haster,
Hvad bley da Verden værd?

Bør Laster sværme frem i ubehindret Fart?
Bør Blinde trave om blant Blinde, uden Leder?
Just der, hvor Skygger boe, hvor Natten sig udbreder,
Der glimrer Lyset klart.

Mon

Mon Roms Velgiærere, mon Grækers ſtørſte Ven,
Hin viſe Sokrates, ei kiendte Mængdens Lyder?
Om een blant tuſinde din Omhu værdig nyder,
Nok! een fortiente den.

Hvad tabt, om du end ei hør Hobens Hurra-Skrig?
Gud kiender, ſeer din Dyd; en Evighed den minder.
Jo mindre ſkionſom Tak, jo meer din Ære vinder,
Naar intet tretter dig.

Tit ſpotter mættet Mund ſin Skabers Gavmildhed,
Tit trodſes Tordnen ned med frekt oprakte Arme;
Dog under Tordnens Gud end Frekhed Solens Varme,
Og Jordens Frugter med.

Indhold.

Balders Død, et heroisk Synge-Spil, af Johan Ewald . . . Side 3.

De tre Venner, en Fortælling ved Forfatteren af Sigrid . . . 127.

Poesier ved Ove Malling . . . 189.